

Nr. 3 // 2015

Prosa bladet

De it-professionelles fagblad

Realm:
**Mobildatabase
med danske rødder** [s.26]

Tema: It-afdelingen 2015: Sådan er hverdagen [s.16-24]

Tornen i Facebooks øje [s.12]

PROSA

Af Niels Bertelsen
Formand
[nib@prosa.dk]

Når billigst på ingen måde er bedst

Ryanair vil gerne oprette en base i Københavns Lufthavn. Ryanair er et luftfartsselskab, der har specialiseret sig i lave priser og en service, der matcher prisniveauet.

Desværre er konsekvensen af den lave pris, at Ryanair nægter de ansatte helt almindelige rettigheder som løn under sygdom og rimelige afskedigelsesvarsler. Til gengæld kan man selv få lov til at betale for sin uniform og til at betale et gebyr på 200 euro, hvis man siger op i den et år lange prøveperiode. Ja, de går så langt som til at mene, at deres forretningsmodel er uforenelig med den danske aftalemodel, da deres model består i at betale de lavest mulige lønninger og grundlæggende se bort fra overenskomster.

PROSA støtter Flyvebranchens Personale Unions kamp for at indgå overenskomst med Ryanair. Det danske arbejdsmarked bygger på indgåelse af aftaler mellem de faglige organisationer og arbejdsgiverne, hvilket har

skabt et fleksibelt arbejdsmarked og ordentlige vilkår for de ansatte. Hvis Ryanair vil drive virksomhed i Danmark, skal spillereglerne her i landet overholdes.

Vi står over for en virksomhed, der er parat til at rykke videre, hvis selskabet oplever, at der er for meget bøvl med fagforeninger med blandt andet krav om lønninger og ordnede arbejdsforhold. Ryanair vil forsøge til det sidste at holde fast i, at for en irsk virksomhed skal det være irsk lovgivning, der gælder - også selv om de etablerer sig i Danmark. Det giver dem nemlig den fordel, at irsk arbejds-

markedslovgivning ikke lægger stor vægt på arbejdernes beskyttelse og ret til at organisere sig.

Ryanairs måde at drive forretning på kan få en voldsom effekt, såfremt de får lov til at etablere sig i Danmark med irske vilkår for de danske ansatte. Selv om vi har et indre marked med fri bevægelighed, er der store forskelle på, hvordan arbejdsmarkedet er indrettet i de enkelte lande. Den forskellighed udfordrer Ryanair med et udgangspunkt i laveste fællesnævner, og det er en udfordring, som både vi som forbrugere og politikerne er nødt til at tage hånd om.

Vi har selv set Ryanairs forretningsmodel i brug på it-virksomheder, hvor forklaringen har været, at de pågældende er ansat i et andet land og derfor skal følge vilkårene, der gælder i det land. Og jeg har endnu ikke oplevet, at de vilkår har været bedre end de danske.

Vi skal derfor stå sammen om at forhindre Ryanairs udhuling af vores faglige rettigheder. Det kræver, at vi står

sammen i den europæiske fagbevægelse, så Ryanair ikke bare kan flytte videre fra en lufthavn til en anden i et andet land. Men det kræver også, at vi som forbrugere holder op med kun at se på prisen for en billet. Billigst er ikke altid bedst. De ringe vilkår, de lave priser medfører, risikerer at ramme os alle, hvis den forretningsmodel udbredes. Så jeg vil opfordre alle til at bruge flyselskaber, som anerkender medarbejdernes ret til aftaler, og som går ind for ordnede vilkår. Det er nemlig de ansatte, der betaler prisen ved at arbejde under helt urimelige løn- og ansættelsesvilkår.

"Vi skal stå sammen om at forhindre Ryanairs udhuling af vores faglige rettigheder"

ProsaBladet: Adresse: Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, tlf.: 33 36 41 41, fax 33 91 90 44, prosabladet@prosa.dk **Redaktion: Ansvarshavende redaktør:** Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk **Journalist** Stine Nysten, sny@prosa.dk **Korrekturlæser** Lene Sekjær **Grafiker** Claus Andersen, Kindly **Udkommer:** En gang hver måned undtagen i juli måned **Næste gang:** 8. april **Læserbreve/debatindlæg:** deadline: 20. marts **Offentliggøres et indlæg,** vil det blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23 **Indlæg,** der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse **Synspunkt** på side 2 stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen **ProsaBladet** modtager gerne input og tips fra læserne på redaktion@prosa.dk **Klageadgang:** Ønsker du at klage over håndteringen af henvendelser til redaktionen eller generelle stofprioriteringer, kan du læse mere om den procedure på prosa.dk/link/23 **Redaktionsudvalg: Formand:** Peter Ussing: peter.ussing@gmail.com **Næstformand** Michael Harly **udvalgsmedlemmer:** Christian Christensen, Dennis Andersen, Thomas Kølle og Tom Dalgaard Petersen **Annancer:** DG Media a/s, tlf.: 70 27 11 55, epost@dgmedia.dk **Teknisk produktion og tryk:** Kindly **Forsidefoto:** Lars Bertelsen

"Vi opererer efter et need to have-princip. Nørderi og nice to have kan man hygge sig med hjemme"

Paw Lindholt Jensen, it-chef og eneste it-mand i DK1 Logistics A/S

Se alle tidligere blade på Prosa.dk

Indhold

IT-AKTUELT

Spil skal bekæmpe dovent øje 06

Spilfirmaet Ubisoft arbejder på et spil, der er designet til at tvinge spillere med lidelsen dovent øje til at bruge både det dominerende og det svagere øje.

ARBEJDSMARKED

Penge til trainee-forløb de næste to år 08

PROSAs trainee-program for ledige dimittender kan fortsætte frem til og med 2016. Det sker, efter der er blevet afsat penge til projektet på finansloven.

"Vi tager din flekssaldo på 85 timer, og endda uden tak" 11

Forbundssekretær Morten Rønne skriver i en kommentar om Erhvervsstyrelsens afskedsgave til en it-medarbejder, der havde sagt op.

OVERVÅGNING

Tornen i Facebooks øje 12

Mazimillian Schrems, østrigsk ph.d.-skrivende jurist, har taget kampen op mod Facebooks opsamling af brugerdata. 9. april begynder en stor civil sag, som han har anlagt sammen med 25.000 andre Facebook-brugere.

IT-AFDELINGEN 2015

Tema: Sådan er hverdagen 16

Prosabladet har været på besøg i tre it-afdelinger for at høre, hvad de har gang i for tiden, og hvad der venter i resten af 2015.

Tema: Hos Elfac sidder it-manden i ledelsen 22

It-chef Henrik Lynnerup er oprindeligt uddannet edb-assistent og eneste it-medarbejder i Elfac, der har 105 ansatte.

PROGRAMMERING

Realm – mobildatabase med danske rødder og store ambitioner 27

Kenneth Geissshirt er en af de danske udviklere, der med amerikansk investeringskapital i ryggen arbejder på at videreudvikle Realm.

DIGITALISERING

Data fra det offentlige ender i Rigsarkivet 30

Rigsarkivets afdeling for Digital Bevaring og Oparbejdning i København gemmer digitalt skabte data fra det offentlige, der har historisk eller retlig værdi.

A-KASSE

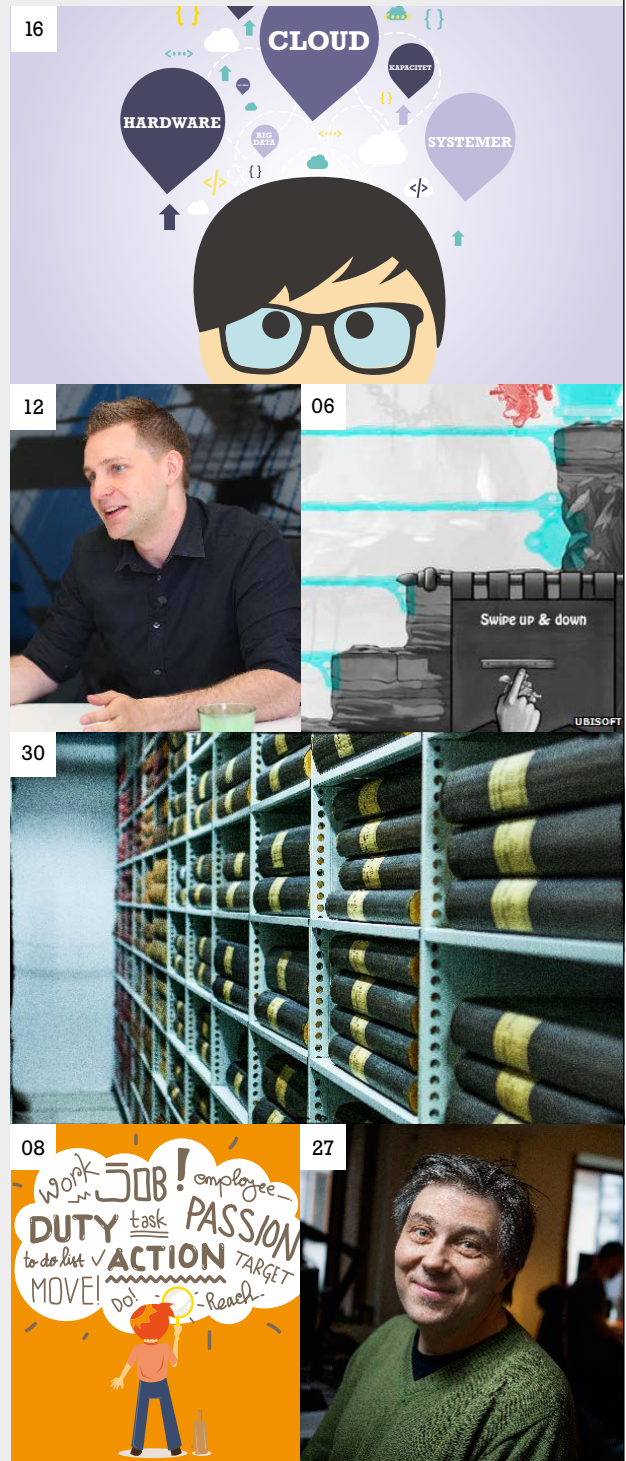
Husk at få holdt hele din ferie 34

Ferieåret slutter den 30. april. Så har du optjent ferie til gode, er det nu, du skal til at lægge planer, hvis du skal nå at få den afviklet i tide.

AKTIVITETER

Kursus og foredrag 36

Kom og få en introduktion til AngularJS, lær KANBAN med LEGO, eller få helt styr på Facebook-strategi og værktøjer på sociale medier.

CSC mister offentlige kunder i Tyskland

Det er kendt, at dele af den internationale it-virksomhed CSC arbejder for efterretningstjenesterne NSA og CIA i USA. I Tyskland er flere offentlige forvaltninger, som også i Danmark, på kundeliste. Imidlertid er den tyske liste nu skrumpet lidt. CSC vil ikke længere levere tjenester til delstaterne Schleswig-Holstein, Hamburg, Bremen og Sachsen-Anhalt, skriver tyske NDR.de på sin hjemmeside. Årsagen skyldes ifølge NDR, at de offentlige udbudsdirektiver er strammet. Virksomheder, der kan videregive fortrolige oplysninger til udenlandske efterretningstjenester, er nu udelukket fra offentlige kontrakter ifølge en særlig "no-spy"-klausul. Historiske oplysninger viser ifølge Süddeutsche Zeitung, at tyske CSC Solutions 1990 har fået offentlige kontrakter til en værdi på over 300 millioner euro, også i særligt følsomme områder som det tyske våbenregister. Privacy- fortalere og tyske oppositionspolitikere har gentagne gange kritiseret, at udenlandske efterretningstjenester har særlige muligheder for at få adgang til følsomme data hos it-virksomheder. Den amerikanske lovgivning forlanger, at internationale virksomheder i nogle tilfælde videregiver fortrolige oplysninger.

Flere informationer på <http://www.ndr.de/nachrichten/Nordlaender-trennen-sich-von-Spionage-Firma,cscl28.html>

kwn

LINUX-EKSPERTER

bliver mere efterspurgt

It-professionelle med dokumenterbare Linux-kompetencer kan se frem til stor efterspørgsel i 2015. Det er hovedkonklusionen i en ny rapport fra Linux Foundation, som baserer sig på international feedback fra mere end 1.000 ansatte fra hyrende virksomheder, rekrutteringsbureauer og offentlige myndigheder. Dertil kommer svar fra mere end 3.400 Linux-professionelle fra hele verden. Årsagen til den stigende efterspørgsel knytter Linux Foundation primært til de mange cloud-løsninger, som er baseret på open source. En kort rapport kan downloades på www.linuxfoundation.org/publications/linux-foundation/linux-jobs-report-2015.

kwn

SKRÆDDERSYET programmørmusik

Amerikaneren Carl Franklin er både musiker og softwareudvikler. Han kombinerer nu sine to færdigheder ved at udsende et musikalbum med titlen Music to Code By. Finansieringen af projektet stammer fra en vellykket Kickstarter-kampagne, som kørte sidste sommer, og hans værk kan downloades for godt 100 kroner. Music to Code By rummer tre tracks, som hvert varer 25 minutter.

Varigheden på 25 minutter er valgt, så numrene passer til den Pomodoro-teknik, som nogle udviklere bruger til at håndtere systemudviklingsprojekter. En hurtig aflytning af et uddrag af Carl Franklins aktuelle værk afslører, at der er tale om rolige, umarkante klangflader. Om det lyder godt, er vist op til individuel fortolkning. Mere om Music to Code by på mtcb.pwop.com.

kwn

TIL DET DANSKE IT-FOLK

KURSER

TESTS

CERTIFICERINGER

FIRMAKURSER

KONSULENTER

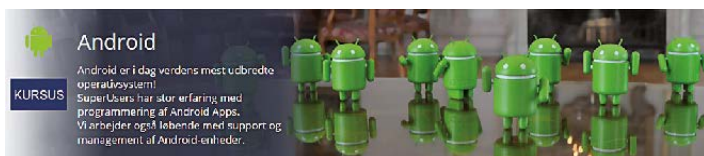
MOBILE PLATFORME

Vi har udviklet komplette og professionelle certificeringer på hver af de mobile platforme:

- Support og Management Specialist
- Programming Specialist

KURSUS

SCA – CERTIFIED ADMINISTRATOR / SCD – CERTIFIED DEVELOPER Android, iOS, Windows Phone & Web Apps

Android

Android er i dag verdens mest udbredte operativsystem! SuperUsers har stor erfaring med programmering af Android Apps. Vi arbejder også løbende med support og management af Android-enheder.

KURSUS

Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle Android apps med Android Studio eller Eclipse, Java samt håndtering af applikations-data.

- **Certificering: SCD Android**
- 3 kurser (LX-901, 902 og SU-210)
- 3 tests (TLX-901, 902 + TSU-210)
- 1 stk. Android tablet

Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle Android apps med prof. brugergrænseflader, services og hardware samt distribution til Google Play.

- **Certificering: SCDP Android**
- 3 kurser (LX-904, 905 og 909)
- 3 tests (TLX-904, 905 og 909)

Certificeringen dokumenterer, at du er i stand til at supportere og styre et stort antal Android-enheder. Konfiguration, fejlfinding og styringsværktøjer er i fokus.

- **Certificering: SCA Android**
- 2 kurser (LX-920 og LX-921)
- 2 tests (TLX-920 og TLX-921)
- 1 stk. Android tablet

iOS

Alt i mobil verdenen måles i forhold til iPhone/iPad, så den er det! Vi har været med helt fra start og har stor erfaring med programmering og administration af iOS-enheder.

KURSUS

Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle iOS apps med Xcode, Objective C (eller Swift) samt håndtering af applikations-data.

- **Certificering: SCD iOS**
- 3 kurser (AP-901, 902 og SU-208)
- 3 tests (TAP-901, 902 + TSU-208)
- 2 stk. hardware (iPad Mini og Mac Mini)

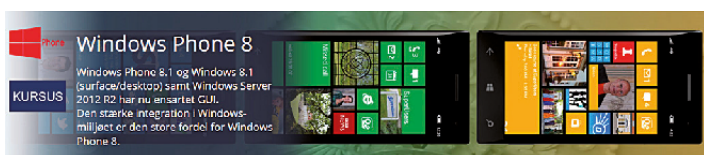
Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle iOS apps med professionelle brugergrænseflader, services og hardware + distribution til App Store.

- **Certificering: SCDP iOS**
- 3 kurser (AP-904, 905 og 909)
- 3 tests (TAP-904, 905 og 909)
- 1 stk. iPhone 6

Certificeringen dokumenterer, at du er i stand til at supportere og styre et stort antal iPhones/iPads. Konfiguration, fejlfinding og styringsværktøjer er i fokus.

- **Certificering: SCA iOS**
- 3 kurser (AP-099, 920 og 921)
- 2 tests (TAP-904 og TAP-921)
- 2 stk. hardware (iPad Mini, Mac Mini)

Windows Phone 8

Windows Phone 8.1 og Windows 8.1 (surface/desktop) samt Windows Server 2012 R2 har nu ensartet GUI. Den stærke integration i Windows-miljøet er den store fordel for Windows Phone 8.

KURSUS

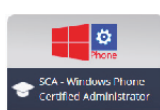
Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle Windows Phone apps med Visual Studio, C# samt håndtering af applikations-data.

- **Certificering: SCD WinPhone**
- 3 kurser (MS-901, 902 + SU-207)
- 3 tests (TMS-901, 902 + TSU-207)
- 1 stk. Windows Phone 8

Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle Windows Phone apps med prof. brugergrænseflader, services og hardware + distr. til Windows Store.

- **Certificering: SCDP WinPhone**
- 3 kurser (MS-904, 905 og 909)
- 3 tests (TMS-904, 905 og 909)

Certificeringen dokumenterer, at du er i stand til at supportere og styre et stort antal Windows Phone 8-enheder. Fokus på konfig., fejlfind. og styringsværktøjer.

- **Certificering: SCA WinPhone**
- 2 kurser (MS-920 og MS-921)
- 2 tests (TMS-920 og TMS-921)
- 1 stk. Windows Phone 8

Web Apps

Aldrig har web-teknologier haft større fokus end nu. HTML5, CSS3 og JavaScript kan udvikles overalt, på tværs af operativsystem og skærmtype. Vi har stor erfaring i Web Apps.

KURSUS

Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle Web apps med HTML5, CSS3 og JavaScript samt håndtering af applikations data.

- **Certificering: SCD Web Apps**
- 2 kurser (SU-901, SU-902)
- 2 tests (TSU-901, TSU-902)
- 1 stk. Mobile device

Certificeringen dokumenterer din erfaring med at udvikle Web Apps med professionelle brugergrænseflader, services og hardware samt distribution af disse på nettet.

- **Certificering: SCDP Web Apps**
- 3 kurser (SU-904, 905 og 909)
- 3 tests (TSU-904, 905 og 909)
- 1 stk. Mobile device

Certificeringen dokumenterer dine erfaringer med REST Web-services samt AngularJS, både design, programmering og test.

- **Certificering: SCDP REST AngularJS**
- 2 kurser (SU-096, SU-097)
- 2 tests (TSU-096, TSU-097)

www.superusers.dk

Spil skal bekæmpe **dovent øje**

Spilfirmaet Ubisoft arbejder på et spil til tablets, som kan anvendes i behandlingen af lidelsen dovent øje. Et dovent øje - også kaldet amblyopi - er et øje med koordineringsproblemer, som bevæger sig indad eller udad og har svært ved at orientere sig samt bedømme afstand. Der er tale om et samarbejde med McGill University i Montreal, Canada, hvor teknikken er blevet testet i en udgave af Tetris forud for offentliggørelsen af opdagelserne i 2013. Det nye spil, Dig Rush, kræver, at patienten bærer blå-røde stereoskopiske briller, som det kendes fra 3D-film. Spillet viser nogle spilgrafikker i blå og nogle i rødt ved forskellige kontrastniveauer, hvilket medfører, at de objekter, grafikkerne repræsenterer, bliver sværere at se for det enkelte øje. Dermed tvinges betragteren til at anvende både det dominerende og det svagere øje og styrker derved det generelle syn. Ifølge BBC bekræfter de britiske sundhedsmyndigheder, at den slags træning kan have positive effekter, men advarer samtidig om, at eventuel spiltræning bør udføres under lægelig kontrol.

kwn

Spillet Dig Rush tilbyder et alternativ til den øjeklap, som indgår i træningen af dovne øjne. Et par stereoskopiske briller sørger for, at begge øjne kommer på arbejde under spillet.

Talesyntesens Martha debutterer i Grønland

Verdens første talesyntese-løsning optimeret til grønlandsk er netop blevet lanceret til fri afbenyttelse. Takket være Martha kan grønlandske synshandicappede, ordblinde og læsesvage som noget nyt få hjælp til læse tekster på grønlandsk.

– Vi fandt ud af, at der ikke fandtes en grønlandsk talesyntese i forvejen. Men i det almindelige uddannelsessystem vil rigtig mange elever med forskellige funktionsnedsættelser kunne drage nytte af grønlandsk talesyntese, fortæller Lars Ballieu Christensen fra firmaet Sensus om baggrunden for projektet. Sensus har deltaget i det tre år lange udviklingsarbejde sammen med firmaet MV-Nordic A/S.

Multimilliontilskud

Martha er udviklet for Synscenter Refsnæs, som er det nationale kompetencecenter for blinde og svagsynede børn i Danmark. Synscenter Refsnæs har en mangeårig tradition for at bistå selvstyret med kompetencer inden for det synsfaglige område.

Den største udfordring med talesyntesen var ifølge Lars Ballieu Christensen, at grønlandsk ikke er så godt beskrevet som sprog.

– Der er i modsætning til dansk kun få kilder om den grønlandske fonologi. Men det grønlandske sprog er heldigvis ret skriftnært. Hovedudfordringen har været, at der indgår rigtig mange danske og engelske låneord, siger han.

Den nødvendige udgift til projektet blev på godt en million euro i løbet af den treårige udviklingsperiode. Finansieringen kom fra Velux Fonden.

– Med 57.000 indbyggere er det jo et af de sprogråder, hvor der aldrig vil være basis for at udvikle talesyntese på rent kommercielle vilkår, konstaterer Lars Ballieu Christensen.

Den grønlandske stemme må frit hentes og benyttes til alle formål på ikke-kommerciel basis. Flere informationer og download på www.atuffat.gl og www.robobraille.org.

kwn

Styrk din karriere
VIA Efter- og videreuddannelse

Styrk dine it-kompetencer med en målrettet diplomuddannelse

Bliv klædt på til at deltage i systemudvikling og lede it-projekter på alle niveauer med it-diplomuddannelsen fra VIA.

Dit udbytte

- Stor viden om system-, program- og webudvikling
- Evne til at udvikle applikationer og brugergrænseflader
- Kompetencer til at arbejde med netværkssikkerhed
- Værktøjer til analyse, planlægning og styring af it-projekter
- Netværk med andre it-specialister og it-projektledere

Din profil

IT-diplomuddannelsen er for dig, der arbejder med it, systemudvikling eller it-projektledelse i en privat eller offentlig virksomhed eller organisation.

Vil du vide mere?

Læs mere og tilmeld dig på via.dk/itdiplom

PENGE TIL trainee-forløb DE NÆSTE TO ÅR

Mere end 30 dimittender er blevet løftet ud af ledighed og ind på arbejdsmarkedet bare i løbet af de seneste tre måneder takket været PROSAs trainee-program. Der er nu afsat penge på finansloven, så projektet kan køre to år til.

Af Stine Nysten
[sny@prosa.dk]

Det er nu tre år siden, at PROSA sammen med ni andre fagforeninger under hovedorganisationen FTF gik i gang med et tidsbegrænset pilotprojekt, der skulle forsøge at hjælpe ledige nyuddannede i job – et såkaldt trainee-projekt.

Succesen har ikke været til at komme udenom, og resultaterne er nu også blevet synlige for beslutningstagerne. De vedtog derfor kort før jul at afsætte penge på finansloven for både 2015 og 2016, så de skræddersyede forløb, der allerede har fået 107 ledige it-dimittender i job, kan fortsætte.

Årsagen er først og fremmest en evalueringsrapport, som Rambøll udgav i efteråret. Den viste, at halvdelen af de lidt over de 1.000 deltagere i projektets to første år var i beskæftigelse senest et år efter et trainee-forløb. Rapporten fremhæver projektets unikke kombination af kurser og praktikforløb, der er målrettet til at klæde den ledige bedst muligt på til et job. Mangler den ledige dimittend nogle særlige spidskompetencer, som er efterspurgt af arbejdsgiverne, er der mulighed for et sådant kursus. Er det konkret erhvervs erfaring, der mangler, findes der et praktikforløb ude på en virksomhed. Rapporten fastslår, at succesen især skyldes de faglige organisationers ekspertviden om dimittendernes profession og om det specifikke arbejdsmarked, som dimittendernes uddannelse er rettet

mod. En ekspertviden, der kobles med a-kassernes viden om de enkelte ledige – i PROSAs tilfælde Min A-kasse.

Virksomhedskonsulent Flemming Gregers Kroun har været krumtap i PROSAs trainee-program fra begyndelsen. Det er ham, der, først som konsulent i firmaet Itucation, som PROSA i begyndelsen havde udliciteret jobbet til, og senere som ansat i PROSA, har stået for arbejdet med de ledige dimittender.

– At Rambøll vender tommelfingeren opad, er ikke overraskende. Projektet har været en succes for PROSA og dimittenderne. De måltal, der er aftalt med FTF, blev overholdt og mere til, siger han.

Tilbyder viden og netværk

Fordelene for PROSA er ifølge Flemming Gregers Kroun soleklare:

– Som fagforening er det naturligt, at vi ønsker vores medlemmer i arbejde, og de værktøjer, vi kan bidrage med, skal naturligvis i spil. Især vores dimittender, der ud over ledighed også bokser med manglende erfaring, har vi en forpligtelse over for at hjælpe i gang. Netop dette er jo også fordelene for det enkelte medlem. Der er nogle, der hjælper dem og giver dem mulighed for at få adgang til

netværk inden for deres fagområde, de normalt ikke har adgang til, siger han.

Flemming Gregers Kroun bruger en stor del af sin tid på at kontakte især arbejdsgivere for at finde et 'hul' til en dimittend og holde sig opdateret på, hvad virksomhederne har af forventninger til en nyuddannet it-kandidat.

– Udfordringen er, at vi af arbejdsgiverne betragtes som en traditionel fagforening. Men vi skal fremadrettet arbejde os hen imod at være en naturlig samarbejdspartner, når det gælder ansættelse og rekruttering. PROSA skal være det naturlige sted, man retter henvendelse med bemandingsopgaver i it-branchen, siger han.

Når en ledig dimittend sætter sig i stolen over for Flemming Gregers Kroun, begynder de med virksomhedskonsulentens ord: "helt nede på jorden med at finde ud af, hvem kandidaten er." Herefter lægger de en slagplan for, hvordan målet – et job – bedst nås. Et trainee-forløb er frivilligt.

– Det eneste krav til dimittenderne er, at de er villige til at ofre den tid, det tager. Det vil sige personlige samtaler, mailudveksling og telefonkontakt. Samtidig skal de give mig tilladelse til, at jeg arbejder for dem, hvilket også betyder, at jeg formidler deres cv til arbejdsgivere, siger Flemming Gregers Kroun. >>

Min historie om trainee-programmet

Af Jimmy Pluszek Hansen

Jeg er blevet bedt om at skrive et par ord om min meget positive oplevelse af PROSAs trainee-program, og om hvordan jeg kom i kontakt med det.

Jeg er en mand på 37 år, og jeg er for nylig blevet færdig med en uddannelse som it-teknolog. Desværre var der ikke et arbejde til mig, da jeg var færdig med min uddannelse, og jeg måtte gå på dagpenge. På et konstruktivt møde i Min A-kasse i Aarhus blev jeg første gang præsenteret for PROSAs trainee-program.

Jeg tog kontakt til den virksomhedskonsulent, der er tovholder på programmet, men det viste sig, at han ikke havde tid til et personligt møde før tidligst en måned senere. Han sidder i København, mens jeg bor i Viborg. På trods af dette spurgte han, om jeg ikke kunne sende ham et CV samt en ansøgning, så han kunne gennemlæse det og komme med kritik - både positiv og negativ.

Få dage efter, jeg havde sendt ovennævnte, modtog jeg nogle rigtig gode forslag til ændringer i både CV og ansøgning. Han havde blandt andet bemærket, at jeg skiftede mellem nutid og datid i samme sætning, og at jeg vekslede mellem brugen af 'er' og 'du' i min ansøgning. Han rådede mig samtidig til at betragte ansøgning og CV som værende et salgsbrev, hvor modtageren skal 'trigge' på udbyttet - altså hvad han får ud af at ansætte mig. Det var god og konstruktiv kritik.

Da jeg havde foretaget de foreslåede rettelser, sendte jeg det tilbage, og endnu engang blev det læst omhyggeligt igennem. Heldigvis viste det sig, at vi var enige om det, der skulle stå, og jeg fik en tommelfinger opad for resultatet.

Her kunne mit første møde med trainee-programmet så godt have været gået i stå, men i PROSA fortsatte arbejdet. Ingeniørfirmaet Arne Elkjær havde kontaktet PROSA, fordi de manglede en it-mand med meget specifikke kvalifikationer. Virksomhedskonsulenten fandt mit CV frem og sendte det til firmaet. Få timer efter blev jeg kontaktet af firmaet, der spurgte, om jeg var interesseret i et møde. På mødet, som var meget inspirerende, blev vi enige om, at jeg efter otte ugers praktikperiode skal fastansættes.

Ifølge ham er der flere ting, der virker.

– Helt fra projektets start har det været min oplevelse, at kandidaterne er utroligt glade for den personlige samtale. De går herfra med nogle konkrete redskaber, som de oplever, de kan bruge. Også på cv- og ansøgningsfronten kommer der positiv feedback. Flere kandidater oplever, at de pludselig bliver valgt ud til samtale, og der bliver generelt en bedre hit-rate, når de sender ansøgninger, da de bliver mere målrettede og sælgende i deres henvendelser, siger han.

Stor tilfredshed

Rambølls rapport viser da også, at deltagerne i trainee-projektet har været tilfredse med forløbene. 83 procent siger, at de vil anbefale trainee-forløbet til en ven. Heraf vil 60 procent i høj grad anbefale det. 62 procent af dem, der nu er i job, mener, at de konkrete erhvervs erfaringer, de har opnået i forløbet, enten har haft stor eller meget stor betydning for, at de kom i job. 58 procent har svaret, at styrkede personlige kompetencer har haft stor eller meget stor betydning, og 55 procent tilkendegiver,

at den faglige specialisering har haft stor eller meget stor betydning.

Trainee-forløbene har også gjort en forskel for de deltagere, der endnu ikke er kommet i ordinært job, viser rapporten. Små 20 procent er begyndt at søge job i andre typer virksomheder end tidligere, og over halvdelen er begyndt at præsentere sig anderledes i deres cv'er og jobansøgninger.

De gode erfaringer fra projektet vil, som nævnt, komme ledige dimittender i PROSA til gavn de næste to år.

– Hvad der kommer til at ske efter 2016, er svært at spå om. Det kommer helt an på, hvordan arbejdsmarkedet udvikler sig, siger Flemming Gregers Kroun.

Men uanset om den økonomiske krise for alvor slipper sit tag, og der kommer mere gang i hjulene, så satser PROSA på at fortsætte i rollen som match-maker.

– Jeg tror godt, at jeg kan løfte sløret for, at den erfaring, trainee-projektet har givet PROSA, kan danne baggrund for et formidlingsarbejde, som etableret vil gøre PROSA til en naturlig samarbejdspartner for det danske it-erhvervsliv, siger han.

PROSA: Terrorpakke øger risiko for mere overvågning

De mange millioner, som regeringen netop har afsat til en ny terrorpakke, kan resultere i øget masseovervågning af uskyldige borgere, mener PROSA.

Af redaktionen

[prosabladet@prosa.dk]

Regeringens offentliggjorte antiterrorpakke fra midten af februar vil give 200 millioner kroner til udbygning af politiets og PET's beredskabs- og overvågningsindsats rettet mod kriminelle miljøer og enkeltpersoner.

Der bliver også afsat 150 millioner kroner til øget it- og analysekapacitet hos PET og 415 millioner kroner til indhentning og analyse af oplysninger om terrortrusler fra udlandet hos FE. Her er det ikke tydeligt, hvor stor en del af disse midler der vil gå til masseovervågning af uskyldige borgere, og hvor stor en del der vil gå til overvågning af mistænkte.

PROSA er ikke imod overvågning af enkeltpersoner baseret på konkrete mistanker og med retskendelser, men modstander af masseovervågning af uskyldige borgere. Og netop det har tidligere været konsekvensen af antiterror-tiltag, understreger Niels Bertelsen, formand i PROSA.

– Folk har en ret til privatliv, og vi har gang på gang set, at registreringer bliver indført på en alvorlig baggrund, men når registreringen først er en realitet, bliver data brugt til langt mindre alvorlige formål – formål,

som aldrig under normale omstændigheder ville have retfærdiggjort så store indgreb i privatlivet, siger han.

Udspillet indeholder også forslag om ny registrering af brugere af taletidskort. Niels Bertelsen peger på, at der er flere praktiske måder at omgå en sådan registrering – eksempelvis ved at købe taletidskortene i udlandet – som derfor ikke vil have de ønskede effekter.

– Det kan betyde, at de eneste, der bliver registreret, er dem, som ikke tænker nærmere over registreringen – og det er næppe disse, man ønsker at fange, siger han.

Flyrejsende bliver i dag overvåget gennem Passenger Name Records (PNR). Udspillet lægger op til, at dette udvides.

– PNR er ikke overvågning af enkeltpersoner, men en masseovervågning, som vi finder uhensigtsmæssig. Man kan for eksempel i stedet have lister over mistænkte og alene få oplysninger om disse personer udleveret af flyselskaberne, siger Niels Bertelsen.

Regeringens 12-punktsplan kan læses her <http://kortlink.dk/g78v>.

Kommentar:

”Vi tager din flekssaldo på 85 timer, og endda uden tak”

Dette var Erhvervsstyrelsens afskedsgave til en it-medarbejder, der havde sagt op.

Af Morten Rønne, forbundssekretær for PROSA/Offentlig
[mbr@prosa.dk]

På mange arbejdspladser er der en lokal flekstidsaftale. Den plejer at indeholde bestemmelser om en fikstid, hvor man *skal* være på arbejdspladsen og en fleksperiode, hvor man *kan* være på arbejdspladsen. Det giver fleksibilitet for de ansatte, der så har mere tid om morgenen eller sidst på eftermiddagen til eksempelvis at bringe og hente børn. Ligeledes er det ofte populært for arbejdsgiverne, fordi de så ikke skal betale overarbejde eller genetillæg for de timer, den ansatte selv lægger på dage, hvor han giver den en ekstra skalle.

Men man skal som ansat passe på, at reglerne om den optjente fleks er helt klare og især anviser, hvad der skal ske med optjent fleks, når man fratræder.

PROSA har nu to gange i løbet af de sidste måneder af 2014 oplevet, at vores medlemmer, der fratrådte stillinger hos Erhvervsstyrelsen, er blevet nægtet at få betalt deres optjente flekstimer. Der er reelt to grunde til dette problem:

Flekstidsaftalen, som er gældende i Erhvervsstyrelsen, er indgået af HK, der har forhandlingsretten for it-folk på stedet. Aftalen er ganske fornuftig lige indtil det punkt, der omhandler, hvad der skal ske med flekssaldoen ved fratræden. Er saldoen negativ, har den ansatte pligt at indbetale værdien. Men er saldoen positiv - det vil sige, at man har timer til gode - så ”kan disse udbetales”.

Den anden grund til problemet er, at lederen for disse it-ansatte i Erhvervsstyrelsen generelt har øst opgaver over på de ansatte, således at flekssaldoen kun voksede hen over efteråret. Samtidig var lederen meget utilbøjelig til at give fri til afholdelse af fleks. Så mængden af tilgodehavende timer voksede og voksede.

Da de to ansatte sagde deres stillinger op med en måneds varsel, var saldoen så stor, at den ikke kunne afvikles i opsigelsesmåneden. Yderligere blev problemet større af, at de ”lige skulle overlevere deres opgaver, inden de kunne påbegynde afvikling af optjente timer”. Resultatet

blev, at de ved fratræden havde tilgodehavende timer. En havde hele 85 timer, som Erhvervsstyrelsen ”efter konkret vurdering” ikke ville udbetale. Det må man kalde flot medarbejderpleje.

Værre endnu var det, at den ene ansatte pålagt af sin chef fik at vide, at han først skulle afvikle afspadsering, der kommer fra pålagt overarbejde, inden han kunne begynde at afholde fleks. Afspadseringstimer er særligt beskyttet af Arbejdstidsaftalen (med staten) og *skal* udbetales. Det fremstår derfor for PROSA, at lederen spekulerede i, at der var en stor flekssaldo, som ville være tabt ved fratræden.

Det er godt nok ulækkert

Gode råd for at undgå en lignende situation:

- Sørg for, at flekstidsaftalen indeholder klare krav om, at opsparede timer, der ikke er afholdt ved fratræden, skal udbetales.
- Husk at få bragt dine tilgodehavende flekstimer ned (højest 37 timer), og især hvis du har planer om jobskifte.
- Er der i aftalerne et maksimalt antal timer, som må være på fleksskontoen, skal DU sørge for at holde dette nede. Hvis der er arbejde til mere, skal du sørge for, at det betragtes som overarbejde.
- Hvis du har svært ved at få lov til at holde fri til at afvikle timerne, så skaf dokumentation for, at du har søgt og fået afslag. Husk at gemme denne dokumentation.
- Når du holder fri og dermed skal notere, hvilken slags frihed du holder, så få afklaret, om noget frihed er bedre beskyttet af overenskomst eller lov end andet; eksempelvis ferie, feriefridage, omsorgsdag, afspadsering, flekstimer etc.
- Kontakt din tillidsrepræsentant eller PROSA, hvis du har problemer med din fleks.

TORNEN

i Facebooks øje

En vedholdende østriger fører kamp mod Facebooks opsamling af brugerdata. Det kan udløse erstatninger og ikke mindst aftvinge EU-Domstolen en holdning til Facebooks angivelige udlevering af data til den amerikanske efterretningstjeneste, NSA.

Af Anders Kjærulff

[prosabladet@prosa.dk]

Foto: Günther Peroutka/WirtschaftsBlatt/picturedesk.com

Maximillian Schrems, eller bare Max Schrems, er en tætbygget, lyshåret og blåøjet, superenergisk ph.d.-skrivende jurist fra Østrig med et inciterende tilnavn: 'Tornen i Facebooks øje'. Og det er han! Han er nemlig manden bag to plagsomme retssager mod firmaet.

9. april starter en stor civil sag mod socialmedie-giganten, som Max Schrems har anlagt sammen 25.000 andre brugere, der hver har bedt om 500 euro i erstatning for krænkelse af deres privatliv, og i Irland kører sagen om Facebooks deltagelse i PRISM - NSA's globale overvågningsprogram.

Det begyndte med, at den 23-årige Max studerede i USA i 2011. Han var som mange andre glad for Facebook, men også meget interesseret i at finde ud af, hvor mange data der egentlig blev samlet om brugerne. Han skrev en mail og modtog et par sider information om ham selv, som så lidt for tilforladelig ud.

Max Schrems fandt ud af, at europæiske brugere har en kontrakt med Facebook i Irland, der derfor er underlagt europæisk lov, og efter at have krævet indsigt via den modtog han den rigtige mængde data: 1.122 sider, kun om ham.

Siderne indeholdt blandt andet alle hans slettede, private beskeder flere år tilbage, lister over alle venner, han havde haft og alle interaktioner med dem, alt han havde slået op på væggen, og alle mailadresser, han nogen sinde havde haft.

Schrems krævede oplysningerne slettet og gik via retten i Irland til EU-Domstolen, der gav ham medhold. Men det fik ikke fået Facebook til at ændre politik.

I 2012 slog han til igen, med noget større held: Han fik via EU-Domstolen nedlagt forbud mod Facebooks automatiske 'tagging' af ansigter på billeder - en feature, der simpelthen ikke findes i Europa nu om dage.

Nu har lille David så kastet en endnu tungere sten mod Goliat: Max Schrems har fået advokatfirmaet ROLAND ProzessFinanz til at stå for et stort civilt søgsmål, mod at firmaet kan hæve 20 procent af de godt 10 millioner euro, han har stævnet Facebook for.

De 25.000 sagsøgere har meldt sig via Max' hjemmeside, Europe-vs-Facebook, hvor der dagligt tikker nye sagsøgere ind - parate til en ny runde, hvis det bliver nødvendigt. I alt har over 75.000 meldt sig til sagen.

– Det samlede beløb, 10 millioner euro, er ingenting for Facebook. Og vi kunne sagtens have bedt om en større erstatning, men det handler om principper og om at få Facebook til at ændre politik - ikke om at score kassen, som man typisk gør i USA. Facebook ville hellere end gerne bare betale 10 millioner euro for at få det her til at gå væk. Men vinder vi, er de nødt til at ændre privatlivspolitik, fortalte Max Schrems, da jeg mødte ham på en konference om datasikkerhed i Bruxelles i januar.

Spionage

Men i virkeligheden er den civile sag ikke den største. Schrems anklager nemlig via EU-Domstolen Facebook for at aflevere brugernes data gennem NSA's PRISM-program, der blev afsløret og dokumenteret af Edward Snowden i 2013.

– PRISM-sagen illustrerer det store problem: Forholdet mellem staten og private firmaer. Facebook samler jo data på en måde, som ingen stat ville kunne tillade sig, og når de så giver dem videre til NSA, bryder de også Safe Harbour-aftalen mellem EU og USA, hvor vi har lovet hinanden at overholde lokale love, konstaterer han.

”Jeg er vanvittigt træt af, at man påstår, det ikke er muligt at tjene penge uden at stjæle brugernes data. Facebook er jo gået langt over strengen”

Maximilian Schrems, jurist og sagsøger af Facebook

Østrigeren understreger, at selv om Facebook fungerer under europæisk lov med hovedsæde i Irland, skal virksomheden stadig udlevere data om alle brugere til NSA, hvis der foreligger en FISA-kendelse (Foreign Intelligence and Surveillance Act), udstedt af en hemmelig domstol.

– Hvis du er amerikansk statsborger, er du delvist beskyttet af forfatningen. Europæere har slet ingen rettigheder der. Jeg håber, at vi kan finde en diplomatisk løsning, siger Max Schrems, hvis afgørende drivkraft i begge sager er retten til at have et privatliv - en ret, han mener er ved at blive totalt udraderet af store amerikanske firmaer, der er fløjtede ligeglade med EU's persondatalove.

Hans endegyldige mål er at tvinge Facebook til at overholde lovene her og til at være helt åben med, hvad brugernes data egentlig bliver anvendt til.

Men hvis Facebook ikke må samle data om os og sælge dem til private Big Data-firmaer og den amerikanske stat,

der angiveligt betaler dem godt for den ydelse, hvad skal de så leve af?

– Jeg er vanvittigt træt af, at man påstår, det ikke er muligt at tjene penge uden at stjæle brugernes data. Det er grænseoverskridende, at Facebook har ret til at gemme alt om både mig selv og alle mine interaktioner med venner. Ingen har noget imod, at Facebook målretter annoncer, men det skal ikke ske på baggrund af data, der bliver gemt i 10 år. De må kunne nøjes med en måned ad gangen og så slette dem bagefter. Det kan være, de så tjener lidt mindre, men så vidt jeg kan se, er det ikke penge, der er problemet for Facebook lige nu, siger Max Schrems.

Databeskyttelsens Tjernobyld

Da Edward Snowdens afsløringer ramte verden i 2013, troede mange, at alt ville blive anderledes. Men der er >>

ikke sket ret meget. Europa snakker stadig om en ny dataforordning, der bliver stadigt mere bearbejdet af lobbyister. Og da Edward Snowden bad om asyl i de fleste EU-lande, var der ingen, der reagerede.

– Edward Snowdens afsløringer var databeskyttelsens Tjernoby. Det kan godt være, at vi ikke ved, hvordan et atomkraftværk virker, men når det brænder ned i ens egen forhave, så får man en noget klarere idé om det, siger Max Schrems.

Han mener, at det efter Snowden-afsløringerne er gået op for folk, at det er fuldkommen afsindige mængder spionage, der rettes mod borgerne.

– Selv jeg, som arbejder med databeskyttelse, ville have kaldt det for en konspirationsteori, hvis nogen havde nævnt PRISM, før Edward Snowden beviste, det fandtes. Nu har vi alle sammen den her ubehagelig fornemmelse, hvis for eksempel en app på din telefon begynder at bede om alle mulige tilladelser, eller du køber nye sko i en webshop, og så følger 'sko' dig over hele nettet som reklamer, siger han.

Men hvorfor gør vi ikke noget, os i Europa?

– Europa er alt for bange for USA. Vi glemmer, vi er det store marked. De lever af os. Vi er ikke bare lillebroderen. Vi kan faktisk gøre noget, men vi tør ikke. Og det gør mig vred, at vi ikke reagerer fra toppen. Det handler jo ikke om at være imod USA, men om, at vi skal kunne diskutere, om de nu er gået over stregen, siger han.

PRISM

PRISM er et af NSA's overvågningsprogrammer. Det blev søsat i 2007 i samarbejde med den engelske efterretningstjeneste, GCHQ, og det samler og gemmer data fra vores internetkommunikation ved at kræve dem udleveret fra blandt andre Google, Yahoo, Microsoft, Apple og Facebook. Det sker juridisk set via sektion 702 af 'FISA Amendments Act of 2008', der administreres af en hemmelig domstol. Programmet kan også ramme amerikanske statsborgeres data, men er primært rettet mod udlandet, herunder Europa.

PRISM indsamler primært metadata - de kan sige meget om en bruger - men der gemmes også e-mails, chat-samtaler, Skype-opkald og filer, der ligger i skyen. Google og Facebook siger stadig, at de kun udleverer data mod dommerkendelse, mens Microsoft i Irland for tiden kører en prøvesag mod den amerikanske regering i forbindelse med krav om udlevering af data om en af deres kunder.

Links

Deltag, og følg med i Max Schrems kamp mod Facebook: <http://europe-v-facebook.org/>

Lær mere om PRISM: <http://www.theverge.com/2013/7/17/4517480/nsa-spying-prism-surveillance-cheat-sheet>

BLIV SUPERHELT I DIT ARBEJDSLIV!

Kom med til superhelteseminar!
D. 24.-26. april 2015
på Frederik VI's Hotel Odense NV

Få et stærkt netværk, mød andre der vil gå i dybden med tekniske udfordringer og få boostet din karriereudvikling.
Alt sammen i én weekend, spækket med sjov og spændende workshops.
Det koster kun 350kr. inklusivt alt!

Tjek program ud og tilmeld dig i dag! Tilmelding sker inde på PROSAs kursusside ved at klikke på begivenheden Superhelteseminar. Der er kun 50 pladser - **Så tilmeld dig før din kollega!**

HAR DU FÅET BEDRE VILKÅR, NÅR DU FRATRÆDER?

Der er for nylig foretaget en ændring af funktionærloven, som påvirker ens vilkår, når man forlader sin arbejdsplads efter mange års ansættelse. Ændringen rummer både en forbedring og en forringelse.

Af Lisa Dalsager, jurist i PROSA
[lda@prosa.dk]

Der er sket en ændring af funktionærlovens § 2a. Tidligere fik en funktionær ved sin afskedigelse en ekstra godtgørelse på en, to eller tre måneders løn, hvis den pågældende havde været ansat i henholdsvis 12, 15 eller 18 år. Fratrædelsesgodtgørelsen var noget, man fik ud over det normale opsigelsesvarsel. Formålet med bestemmelsen var, at man skulle have nogle ekstra måneders løn, fordi det ikke ville være nemt for den aldrende funktionær at finde nyt arbejde, når man havde været på den samme arbejdsplads i så mange år. Så det var faktisk ikke tænkt som en bonus for tro tjeneste, hvilket ellers godt kunne have været på sin plads.

Den tidligere bestemmelse havde dog en undtagelse som enhver anden juraparagraf. For hvis man på fratrædelsestidspunktet kunne få folkepension eller pension udbetalt fra en arbejdsgiverbetalt pensionsordning, fik man som funktionær ikke de ekstra måneders løn. Men da flere og flere i dag vælger at blive på arbejdsmarkedet, efter de reelt kan gå på pension, ramte reglen i stigende grad skævt, fordi den nægtede disse stadig arbejdsparate ældre godtgørelsen.

Aldersdiskrimination

Der blev derfor for nogle år siden rejst en række sager om aldersdiskrimination. Den mest kendte er nok Ole Andersen-sagen. Han blev i januar 2006 opsagt efter at have været uafbrudt ansat hos samme arbejdsgiver i 27 år. På fratrædelsestidspunktet var han 63 år gammel og kunne derfor få alderspension fra sin arbejdsgiverbetalte pensionsordning. Han ønskede dog ikke at påbegynde udbetalingerne fra pensionsordningen og meldte sig i stedet ledig.

Hans arbejdsgiver nægtede at betale en fratrædelsesgodtgørelse. Dette valgte hans fagforening, IDA, at føre en sag på. Både IDA og andre fagforeninger mente, at reglen gik ud over ældre, der ønskede at blive på arbejdsmarkedet, og derfor var det urimeligt, at de ikke også fik glæde af disse ekstra måneders løn. PROSA kunne ikke være

mere enig, og heldigvis kom EU-Domstolen og Højesteret også frem til dette resultat. Højesteret kom samtidig med en kraftig opfordring til den lovgivende magt om at få lavet funktionærloven om.

Kompromis

PROSA indgik i et udvalgsarbejde om en ændring af funktionærloven. Det tog overraskende lang tid, fordi arbejdsgiversiden også havde en meget stærk holdning til ændring af loven. Til sidst blev man enige i Folketinget om en form for kompromis. De bestemmelser, der havde karakter af diskrimination, blev fjernet. Det betyder dog også, at hvis en funktionær reelt går på pension, vil den pågældende stadig få sin godtgørelse. Dog skal man i denne sammenhæng have for øje, at de fleste, der går på pension, gør det af egen vilje. Dermed siger de selv op og er så alligevel ikke berettiget til godtgørelsen, da den kun kommer i spil ved en afskedigelse. Så i praksis vil det nok ikke have så stor betydning.

Der skete desværre også en forringelse med lovændringen. Nu får man ved en afskedigelse en fratrædelsesgodtgørelse på en eller tre måneder, hvis man har været ansat henholdsvis 12 eller 17 år. Det vil sige, at indtil det 17. års ansættelse får man kun en måneds godtgørelse, hvorimod man tidligere fik to måneder allerede ved det 15. års ansættelse. Dog får man allerede fra det 17. år tre måneders ekstra løn, hvor det tidligere var fra det 18. års ansættelse. På den måde vil der nok være flere, der opnår en ringere fratrædelsesgodtgørelse, idet man med de nye regler skal op på et langt højere anciennitetsniveau for at få mere end en måneds godtgørelse.

Loven blev vedtaget den 27. januar, og de nye regler er gældende fra den 1. februar i år, så de nye regler træder i kraft for opsigelser, der finder sted efter den dato. Det vil sige, at er man blevet opsagt i januar i år med fratrædelse den 31. juli, så er det stadig den gamle regel, der skal følges.

Hvis du er opsagt før februar i år, og har du oplevet, at din arbejdsgiver har nægtet at udbetale §2a-godtgørelsen på trods af en lang ansættelse, bør du kontakte juristerne hos PROSA for at få vurderet, om du alligevel var berettiget til en §2a-godtgørelse.

IT-AFDELINGEN 2015:

Hvad har de gang i?

Hvad har it-afdelingerne gang i for tiden, og hvad venter i resten af 2015? Prosabladet har været på en mini-turné og blandt andet besøgt to enmands-it-afdelinger.

Af Stig Andersen

[prosabladet@prosa.dk]

Serveropgraderinger og netværksudvidelser er nogle af de tilbagevendende indslag i dagligdagen i en it-afdeling – hvis man da ellers selv vedligeholder den basale infrastruktur. Mange har lagt det ud til en ekstern partner, men faktisk står der stadig temmelig mange servere og snurrer i kælderen i danske virksomheder. Og overraskende nok også i virksomheder, hvor it-afdelingen kun består af en mand m/k.

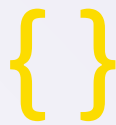
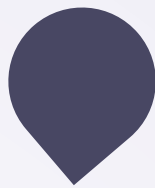
I to af de tre virksomheder, vi har besøgt, har en enkelt medarbejder, en it-chef, ansvaret for alt fra valg af løsninger til den daglige drift af in-house-servere og almindelig brugersupport. Henrik Kroos, medlem af hovedbestyrelsen i PROSA/ØST og tidligere formand for PROSA, nikker genkendende til tendensen.

– Ofte skyldes det jo, at man har valgt at outsource al serverhardware og den basale drift af infrastrukturen. Samtidig må man jo også sige, at pc'erne er blevet meget mere stabile, og der er kommet mange flere og bedre værktøjer til at understøtte it-driften, siger Henrik Kroos.

Han ser en parallel til tidligere tiders "it-vicevært", og hans erfaring viser da også, at det typisk er lidt ældre folk med en edb-assistent- eller datamatikeruddannelse i bagagen, der kan bestride et job som "it-almuligmand" – inklusive det, der har med forretningsudviklingen at gøre.

I foreningen DANSK IT oplyser formand Carsten Nørgaard, at man også her oplever, at der er et stigende antal enmands-it-afdelinger.

Keep it simple, no-nonsense og need to have

Hos DK1 Logistics A/S ved Horsens skal it understøtte forretningen direkte. Nørderi og nice to have kan man hygge sig med hjemme.

Af Stig Andersen
[prosladet@prosa.dk]
Foto: Stig Andersen

Paw Lindholt Jensen, it-chef og eneste it-mand hos lager- og distributionsvirksomheden DK1 Logistics A/S ved Horsens, har en konsekvent keep it simple-tilgang til den it, han er sat til at bestyre.

– Der er en helt generel no-nonsense-tilgang til tingene her i virksomheden. Tingene skal være enkle og effektive, og man implementerer kun det, der direkte understøtter forretningen og kommer kunderne til gode, siger han.

Al it er centraliseret, de virtualiserede IBM-servere står in-house, og brugerne tilgår applikationerne via terminal server på pc'er med remote desktop. Her er der lige nøjagtig adgang til det, brugerne har behov for til at udføre de daglige arbejdsopgaver. Der står Microsoft på stort set al den it, som brugerne ser: MS Navision, MS Office, MS Outlook og så videre.

Både drift og forretning

– Vi opererer efter et need to have-princip. Nørderi og nice to have kan man hygge sig med hjemme, fortæller Paw Lindholt Jensen, der oprindeligt er uddannet i it-strategi på Aarhus Købmandsskole, har 14 års erfaring med it-drift og har været i DK1 Logistics A/S siden november 2014. I starten har arbejdet ligget mest inden for drift af

den basale infrastruktur, men han er ved at arbejde sig ind i applikationslaget.

– Det er som it-driftsmand vigtigt at blive involveret i forretningsapplikationerne. Både så man med indkøb kan komme med input til kravspecifikationerne, og så man efterfølgende har et godt indblik i, hvad der kører på systemerne, siger Paw Lindholt Jensen, som understreger, at der aldrig bliver indkøbt it ud fra, hvilket mærke der står på boksen, men udelukkende ud fra, om det løser opgaven.

10 meter til ledelsen

Paw Lindholt Jensen fortæller, at strukturen i virksomheden er meget flad, og placeringen af it-funktionen i forhold til ledelsen kan gøres op i meter.

– Hvis jeg har behov for en bevilling, går jeg til ledelsen. Det er et spørgsmål om at gå 10 meter ned ad gangen, fortæller han og tilføjer, at han nyder den meget ubureaukratiske tilgang til tingene:

– Jeg har arbejdet i organisationer, hvor der var meget formaliserede processer for eksempel i forhold til change management. Jeg er helt med på, at det kan være nødvendigt i bestemte typer organisationer, men jeg nyder at kunne køre mit eget change management-system. >>

Ved at være involveret i forretningsapplikationerne kan man ved indkøb komme med input til kravspecifikationerne og efterfølgende have et godt indblik i, hvad der kører på systemerne, siger Paw Lindholt Jensen, der er it-chef og eneste driftsmand hos DKI Logistics A/S.

Han tilføjer, at for meget politik giver støj på linjen, er spild af tid og ofte fører til stor udskiftning i en it-afdeling.

Få smartphones – mange håndscannere

DKI Logistics A/S er specialiseret inden for distribution og lagerhotel og har nogle af de store detailkæder i kundekartoteket. Således kommer varerne fra Silvan, Bauhaus og TopToy fra DKI Logistics' lagre, der samlet er på cirka 200.000 kvadratmeter, og der bliver om måneden transporteret i snit omkring 250.000 paller til og fra lagrene. Virksomheden har i alt 200 medarbejdere fordelt på otte lokationer. Af dem har omkring 60 en pc-arbejdsplads, og det er vel at mærke klassiske stationære pc'er.

– Laptops er for skrøbelige til at have på lagrene, hvor støv og snavs ikke helt kan undgås. Og til de administrative arbejdspladser er det helt fint med stationære pc'er, forklarer Paw Lindholt Jensen.

Der bliver udleveret et forholdsvis begrænset antal smartphones og tablets, primært til ledelsen. Til gengæld har man omkring 120 håndscannere med en Telnent-klient i sving til registrering af plukning på lagrene. Her ligger en af de opgaver, som står på to-do-listen i 2015. Der kommer yderligere cirka 50 scannere til scanning i bilerne, og scannerne skal opgraderes blandt andet med henblik på at få bedre central management af dem. Central management og overvågning er også overskriften for et andet projekt, Paw Lindholt Jensen har gang i.

– Helt generelt, men specielt, når man er ene mand på it-posten, er det vigtigt, at man har et effektivt overvågningssystem, så man får de rigtige alerts på systemhændelser, man skal forholde sig til. Derfor er jeg i øjeblikket ved at implementere Nagios, der tillader en høj grad af tilpasning, siger han.

Andre kørende projekter er udskiftning af det trådløse netværk samt opgradering af serverne til Windows 2012 R2.

Selvom it-strategien hos DKI Logistics A/S bæres af en tankegang om keep it simple og standardløsninger, får man udført specialudvikling, hvis det giver forretningsmæssig mening.

– Vi har ry for at være fleksible, så vi tilbyder specialudviklede integrationer, hvis det bidrager til at optimere kundens forretning, forklarer Paw Lindholt Jensen

Mail-scanning er som det eneste outsourcet, og skyen er ikke på den aktuelle dagsorden.

– Jeg tror ikke på, at der er de store besparelser i det, og man skal også passe på med at lægge sine data og tjenester eksternt, da der erved nemt kan forsvinde viden fra virksomheden, siger Paw Lindholt Jensen.

Han har regnet på, om det kunne betale sig at køre MS Office 365 og måtte konkludere, at det licensmæssigt blev en dyrere løsning end en on-premise-installation, når man kører terminal server.

”Tingene skal være enkle og effektive, og man implementerer kun det, der direkte understøtter forretningen og kommer kunderne til gode”

Paw Lindholt Jensen, it-chef, DKI Logistics A/S

ÅBENT HUS OM EFTERUDDANNELSER

TORSDAG DEN 9. APRIL 16:30-19:00

MASTER I IT-LEDELSE

MASTER I INTERAKTIONSDESIGN

MASTER I SOFTWARE ENGINEERING

ENKELTFAGSKURSER

IT-UNIVERSITETET I KØBENHAVN

Læs mere på itu.dk

SEGES konsoliderer systemer og processer

Ansvar for koncern-it hos Landbrug & Fødevarer ligger hos datterselskabet SEGES i Aarhus, og for it-folkene i Aarhus og på Axelborg vil 2015 stå på fortsat konsolidering af systemer og processer.

Af Stig Andersen
[prosabladet@prosa.dk]
Foto: Stig Andersen

SEGES betyder hvedemark eller vækst på latin og er navnet på det nu sammenlagte Videncentret for Landbrug og Videncenter for Svineproduktion. SEGES har domicil i Agro Food Park lidt nord for Aarhus og ejes af brancheorganisationen Landbrug & Fødevarer (L&F), der har til huse på Axelborg i København.

I november 2011 overgik ansvaret for den samlede it-drift i L&F-koncernen til SEGES med henblik på at få den optimale it-understøttelse af det daglige samarbejde i koncernen og på at optimere den samlede it-investering. Den målsætning præger fortsat dagligdagen for de i alt 22 medarbejdere, der sidder i it-driftsafdelingen. Syv af dem er rent organisatorisk blevet overflyttet fra L&F's oprindelige it-afdeling til SEGES, men har stadig deres pind på Axelborg.

– Den dominerende driver for mange af aktiviteterne i 2015 vil være det fortsatte arbejde med at konsolidere systemerne på de to adresser og ikke mindst få udbygget samarbejdet mellem folkene på Axelborg og i Aarhus baseret på nogle fælles og mere formaliserede processer, fortæller it-chef i SEGES Peter Enevoldsen.

ServiceNow til service management

Konkret betyder det, at man fremover vil anvende den ITIL-procesbaserede enterprise service management-løsning ServiceNow til styring af incidents, service requests, change management, problem management og så videre. Der er arbejdet intensivt med at definere processer og workflow, og rent teknisk er løsningen på plads. Nu er man så i gang med den formentlig større udfordring, det er at implementere fælles processer på tværs af de to lokationer.

– Historisk set har vi jo arbejdet i siloer, men nu skal vi lande på nogle fælles processer, der bliver understøttet af et fælles system. Jeg kan se mange fordele i en mere formaliseret prioritering af opgaverne, men er samtidig spændt på, om vi kan bevare muligheden for hurtigt at agere på gode idéer eller problemer, der opstår, siger Erik Grothe, som har været i it-afdelingen i 27 år og primært arbejder med infrastruktur og sikkerhed.

Ifølge Erik Grothe ligger der fortsat en opgave i at binde København og Aarhus sammen:

– Jeg tror, at sammenlægningen kan have en positiv effekt på den faglige sparring, men der er nogle helt konkrete udfordringer med at sikre den nemme kollegiale kommunikation på tværs af lokationerne. Vi har besluttet os for, at geografien ikke må være en begrænsning, så vi mødes fysisk, så snart det giver mening, holder videomøder og så videre, siger han.

Formidling af viden

SEGES er en vidensvirksomhed, der udvikler og formidler faglig viden til landmænd, rådgivningsvirksomheder og andre, der arbejder inden for landbrug og gartneri. It-driftsafdelingen er ansvarlig for en lang række vidensportaler og centrale databaser, som landmænd og konsulenter kan trække på. Derudover har afdelingen ansvaret for de interne administrative it-platforme, som servicerer omkring 1.500 arbejdspladser på 12-14 forskellige steder, med langt de fleste i Aarhus og på Axelborg. Dertil kommer drift af de systemer, som de 25 kolleger i udviklingsafdelingen arbejder på. Her udvikles der en lang række landbrugsfaglige management-løsninger til alt fra styring af fodring og registrering af gødningsforbrug til regnskab og økonomistyring.

SEGES er i høj grad et Microsoft-hus, og en af opgaver i 2015 bliver opgraderingen af Windows 2003-serverne til 2012. Erik Grothe administrerer sammen med sine kolleger omkring 500 serverinstanser, hvoraf cirka 80 procent er virtualiserede.

– Opgraderingsprojekter er jo typisk noget af det, der fylder godt i kalenderen, og når vi taler serveropgradering, ligger der ikke mindst et stort arbejde i at sikre, at de mange applikationer, vi har kørende, også kører på den nye platform, siger han.

Der er ikke håndfaste planer om at gå sky-vejen, men ifølge Erik Grothe kigger man på, om MS Azure kunne give mening som udviklingsmiljø på grund af den indbyggede fleksibilitet. På brugersiden befinder man sig godt med on-premise-installationer af applikationer som MS Office, MS Outlook og MS SharePoint.

– Strategien er, at vi i første omgang får skabt et velfungerende konsolideret systemlandskab i koncernen. Derefter

”Jeg kan se mange fordele i en mere formaliseret prioritering af opgaverne, men er samtidig spændt på, om vi kan bevare muligheden for hurtigt at agere på gode ideer eller problemer, der opstår”

Erik Grothe, IT Design & Security Manager, SEGES

tager vi stilling til, hvilke dele det måske kunne give mening at lægge ud i skyen, forklarer it-chef Peter Enevoldsen.

Som i så mange andre virksomheder er it-sikkerhed også et aktuelt tema hos SEGES. I forbindelse med den store offentlige fokus på DDoS-angreb i 2014 fik man implementeret et værn hos TDC. Der kører også både ekstern mail- og web-scanning, men man fik for nylig alligevel et lille svirp af de ransomware-angreb, der skyllede ind over landet. Blandt andet af den grund overvejer man nogle tiltag på sikkerhedsfronten.

– Vi kørte på et tidspunkt en awareness-kampagne, som havde en vis effekt, men vi står over for at beslutte nogle større initiativer på sikkerhedsområdet hen over det kommende halve år. Det vil formentlig indebære en risikoanalyse og mere aktivt informationsarbejde over for brugerne, siger Erik Grothe.

Telefoni er også et område, der bliver kigget meget på i øjeblikket. Der kører to forskellige systemer i Aarhus og på Axelborg, og i øjeblikket ser man på de mulige løsninger og regner på omkostningerne ved at udfase de eksisterende løsninger.

– Der er store perspektiver i at have en fælles platform til unified communication for en vidensorganisation som vores, men samtidig skal vi have respekt for de investeringer, som er foretaget, siger Peter Enevoldsen.

Datamængderne vokser

Netværket kaster som i andre it-afdelinger også hos SEGES en jævn strøm af opgaver af sig. SEGES hoster en række virksomheder inden for landbruget, og ud over det almindelig netværksvedligehold er der også jævnligt projekter med udvidelser af netværket til de nye virksomheder. Også på disk-området er der aktivitet, og Erik Grothe forudser, at der på et tidspunkt kunne komme endnu mere fokus på området.

– Vi udvider jævnligt vores diskcapacitet for at skaffe plads til de stærkt voksende datamængder. Vi er der ikke endnu, men hvis man på et tidspunkt identificerede nogle Big Data-forretningsmuligheder, så ville vi være nødt til at implementere nogle anderledes heftige storage-løsninger, siger han.

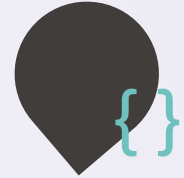

For Erik Grothe, IT Design & Security Manager (tv.), og Peter Enevoldsen, it-chef, SEGES, vil 2015 byde på fortsat arbejde med at konsolidere systemer og implementere fælles processer på tværs af to lokationer.

Elfac er specialiseret i tilpasning af kabler og ledninger til alt fra vindmøller til vaskemaskiner. It-chef Henrik Lynnerup er oprindeligt uddannet edb-assistent og eneste it-medarbejder i den 105 mand store virksomhed.

Hos Elfac sidder it-manden i ledelsen

It-afdelingen hos Elfac ved Silkeborg består af it-chef Henrik Lynnerup. Han er en del af ledelsesgruppen, men også manden, der koder en udvidelse i Microsoft Dynamics AX.

Af Stig Andersen
[prosabladet@prosa.dk]
Foto: Stig Andersen

Om det er en vindmølle eller en vaskemaskine, så skal der kabler til, for at det snurrer rundt. Sådan nogle skal klippes til og tilpasses den specifikke anvendelse inklusive montering af stik. Den øvelse kaldes kabelkonfektionering og er kernekompetencen hos Elfac, som ligger i det nordlige hjørne af Silkeborg.

Produktionen hviler ifølge den officielle strategi på tre piller: Selve kabelkonfektioneringen, logistikken, der sikrer et effektivt leveranceflow, og så it.

– Når vi taler om den rolle, som it har i en virksomhed, er der groft sagt to muligheder: Enten betragtes it som en nødvendighed, der dog primært anses for at være en omkostning, eller også ses it som et vigtigt element for at opnå de bedste forretningsmæssige resultater. Elfac hører klart til den sidste kategori, siger Henrik Lynnerup, it-chef, oprindeligt uddannet edb-assistent og eneste it-medarbejder i virksomheden, der har 105 medarbejdere.

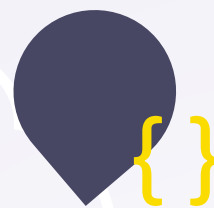
Henrik Lynnerup sidder i ledelsen og er med til at tage de strategiske beslutninger, hvor der er it involveret. Det er ham, der tager diskussionerne med it-leverandører om kontrakter, licenser, priser og så videre. Men det

er også ham, der tager sig af brugersupporten, og hvis der ligger en forretningsmæssig optimering i det, koder han også en udvidelse til Microsoft Dynamics AX, der er livsnerven i virksomhedens ressource- og produktionsplanlægning.

– I virkeligheden har jeg det som en fisk i eget akvarium. Jeg nyder at have mulighed for hurtigt at sætte ting i gang uden en masse indledende processer og bureaukrati. Og så er det meget tilfredsstillende at kunne følge tingene helt til dørs, hvilket man ikke altid kan, hvis man arbejder i en større organisation, siger han.

Optimeringer og opgraderinger

Der er løbende fokus på effektivisering af arbejdsgangene i virksomheden, og Henrik Lynnerup ser det som sin opgave at identificere de steder, hvor it kan understøtte optimeringer. Derudover består dagligdagen af klassiske it-driftsopgaver som overvågning af netværk og servere, der alle er in-house, backup, almindelig vedligehold og så de lidt større opgraderingsprojekter, som kommer til at fylde en del i 2015. >>

”I virkeligheden har jeg det som en fisk i eget akvarium. Jeg nyder at have mulighed for hurtigt at sætte ting i gang uden en masse indledende processer og bureaukrati”

Henrik Lynnerup, it-chef, Elfac

– Vi står over for en opgradering af vores MS Dynamics AX fra 4.0 til 2012 R3. AX er en helt central applikation for os, så vi vil gerne være helt fremme i skoene på det område. Det har blandt andet betydet, at jeg har været med i flere TAP-projekter (Technology Adoption Program, red.) og rent faktisk fået sat nogle fingeraftryk, der nærmere kan kaldes fodaftryk, siger Henrik Lynnerup.

Han er stadig under en femårs Non Disclosure Agreement og kan derfor ikke give så mange detaljer, men røber dog, at han i forbindelse med TAP-projektet vedrørende AX 2012 R2 brugte halvandet år på diskussioner med Microsoft-folkene om nødvendigheden af fuldstændigt at kunne partitionere regnskabsdata på en fælles kodebase.

– Jeg synes faktisk, det er godt gået, at vi kan få relativt meget indflydelse på releasen, selvom vi i den sammenhæng er en lille virksomhed, siger han.

Microsoft hele vejen rundt

Elfacs er stort set et rent Microsoft-hus. I serverrummet står seks HP Windows-servere i et Hyper-V-cluster med 52 virtuelle servere. Man kører MS Exchange, MS Office, MS SharePoint til intranettet, MS Dynamics CRM – og så MS Dynamics AX. I produktionen står nogle pc'er, der kører ShopFloor, som er et modul i Dynamics AX til tidsregistrering og start- og slutmelding af produktionsjobs.

Til systemovervågning kører Henrik Lynnerup Microsoft System Center Operations Manager (SCOM), og han har implementeret et helpdesk-system til at styre og prioritere supportopgaverne. I efteråret 2014 implementerede man Veeam til backup, og det har ifølge Henrik Lynnerup været en succes på alle parametre.

It hos Elfacs handler således næsten udelukkende om administration og produktionsplanlægning, men der er dog en undtagelse. Henrik Lynnerup har i samarbejde

med producenten udviklet et conveyor-system, der automatiserer meget af processen med at klippe store kabler til eksempelvis vindmøller og få dem pakket på paller. Ansvar for telefoni ligger også hos Henrik Lynnerup. Her har man for nylig skiftet til MS Lync Online, som sammen med mail-scanning, web-scanning og virksomhedens hjemmeside er det eneste, der er hostet eksternt.

– Vi kigger selvfølgelig på, om det kan give mening for os at lægge mere ud i skyen, men lige nu er det ikke aktuelt. En af grundene er, at vi skal være helt sikre på, at vores integrationer virker, hvilket kan være en udfordring i skyen, siger Henrik Lynnerup.

Lægger engangsopgaver eksternt

Som en it-enmandshær overvejer han helt generelt nøje, hvilke opgaver han selv skal tage sig af, og hvilke der skal lægges ud til andre.

– Jeg vil vide, hvad der kører i huset, blandt andet fordi jeg efterfølgende skal kunne tage de almindelige supportopgaver. Så hvis vi tager konsulenter ind til nogle opgaver, så følger jeg dem tæt. Hvis vi får eksternt bistand, er det typisk, fordi det drejer sig om en engangsopgave, hvor det ikke giver mening, at jeg bruger tid på at dykke helt ned i opgaven for at kunne udføre den, forklarer Henning Lynnerup, som erkender, at det som eneste it-mand i en virksomhed af Elfacs størrelse kan være en udfordring at nå det hele inden for normal arbejdstid. Og der er også områder, han gerne vil bruge mere tid på.

– Når vi implementerer nye løsninger i virksomheden, er det vigtigt, at det ikke bare ender som teknologiprojekter. Der skal bruges tid på at følge den faktiske brug tæt og sørge for, at løsningerne bliver godt forankret hos brugerne. Det er et område, hvor jeg gerne vil sætte mere ind, siger han.

Forsikring specielt for ansatte i Tele IT.

Med overskudsdeling.

GF Tele IT er en forsikringsklub specielt for ansatte i Tele IT branchen. Klubben er en del af GF Forsikring, og hos os får du bl.a. gratis autohjælp det første år og overskudsdeling på bilforsikring.

De seneste 10 år har vi i gennemsnit betalt 24% af bilpræmien tilbage. Kik ind på www.gfteleit.dk

Det gode selskab

GF Tele IT · Gudenåcenteret, Gl. Stationsvej 3, st.tv. · 8940 Randers SV · Tlf. 86 10 36 00

SQLite - den lille mobile database

I år er det 15 år siden, idéen til den mest udbredte mobile database opstod.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]

Richard Hipp havde et problem den 29. maj 2000.

Han arbejdede på et client/server-projekt, hvor databasen på serveren nogle gange ikke svarede. Dr. Richard Hipp havde ikke kontrol over database-serveren, men alligevel fik han skylden, hvis hans client-program ikke kunne præsentere data fra databasen. Han vidste, at det ikke var store, komplicerede SQL-forespørgsler, databasen skulle håndtere, hvilket fik ham i gang med at bygge en lille, hurtig database til lokal brug.

Det var starten på SQLite, der siden hen er blevet den foretrukne database i embedded devices og for app-udviklere verden over.

Richard Hipp ser ikke SQLite som en konkurrent til eksisterende enterprise-databaser som MySQL, SQL Server, Oracle, DB2 og PostgreSQL, men derimod som et komplementært produkt. Hvor enterprise-databaserne lægger vægt på skalerbarhed, samtidighed, centralisering og kontrol, så tilbyder SQLite lokal data-storage for apps og embedded devices som spilkonsoller, set-top-bokse og GPS-systemer. I stedet for at anvende filsystemet til at gemme diverse filer og data for en app kan udviklere få en relationel database med et minimalt memory-forbrug. Som det hedder på hjemmesiden for SQLite: "SQLite konkurrerer ikke med client/server-databaser. SQLite konkurrerer med fopen()".

Richard Hipp ser ikke SQLite som en konkurrent til eksisterende enterprise-databaser som MySQL, SQL Server, Oracle, DB2 og PostgreSQL, men derimod som et komplementært produkt. Hvor enterprise-databaserne lægger vægt på skalerbarhed, samtidighed, centralisering og kontrol, så tilbyder SQLite lokal data-storage for apps og embedded devices som spilkonsoller, set-top-bokse og GPS-systemer. I stedet for at anvende filsystemet til at gemme diverse filer og data for en app kan udviklere få en relationel database med et minimalt memory-forbrug. Som det hedder på hjemmesiden for SQLite: "SQLite konkurrerer ikke med client/server-databaser. SQLite konkurrerer med fopen()".

Inspireret af PostgreSQL

Richard Hipp lægger dog ikke skjul på, at netop en enterprise-database har været en stor inspiration for hans arbejde med at udvikle SQLite. På PostgreSQL-konferencen PGCon 2014 gav han en keynote, hvor han fortalte, at SQLite var skrevet på baggrund af PostgreSQL 6.5-dokumentationen. Den dag i dag skeles der stadig til storebror PostgreSQL. Hvis SQLite-udviklerne står over for en teknisk udfordring, anvender de WPPD-pricippet: "What Would PostgreSQL Do".

Den PostgreSQL-inspirerede lille database er blevet en stor succes, siden Richard Hipp fik idéen for snart 15 år siden og kan betegnes som de facto-standard for mobile

databaser. Der er ingen, der kender det præcise antal apps og embedded devices, som anvender SQLite, da databasen kan downloades gratis fra SQLites hjemmeside. Men der er tale om et meget stort antal.

Apple anvender SQLite i stor stil. Mac OS X, Apple Mail og Safari har den lille database indbygget, ligesom også iPhone, iPod Touch og iTunes anvender SQLite. Google anvender SQLite på Android-plattformen og i Chrome-browseren, mens Skype samt Adobe Lightroom er andre eksempler på programmer, der anvender den lille, effektive database. Dertil kommer tusindvis af diverse apps, som anvender SQLite til lokal storage af data.

Endelig er der en række frameworks som eksempelvis Core Data og ORMLite, der anvender SQLite som underliggende database-engine og tilbyder udviklere en mere objektorienteret tilgang til data ved at foretage den objekt-relational mapping. Baseret på udbredelsen af smartphones gættede Richard Hipp

forrige år på, at SQLite kører på to milliarder forskellige devices og anvendes af en halv million forskellige applikationer.

Richard Hipp tilskriver test-suiten SQLiteLogicTest en stor del af æren for SQLites succes. Test-suiten indeholder tusindvis af automatiske tests, der sikrer pålideligheden og korrektheden af forespørgsler mod SQLite. I sin keynote på PGCon 2014 fortalte Richard Hipp, at han har anvendt SQLiteLogicTest til at sammenligne resultaterne fra syv millioner forskellige queries mod fem forskellige databaser: SQLite, MySQL, Oracle, SQL Server og PostgreSQL. Ifølge Richard Hipp lykkedes det at få samtlige databaser til at crashe med segmentation faults eller give ukorrekte data, undtagen PostgreSQL.

"SQLite konkurrerer ikke med client/server-databaser. SQLite konkurrerer med fopen()"

www.sqlite.org

SQLite og SQLiteLogicTest

Du kan læse mere om SQLite og SQLiteLogicTest på www.sqlite.org

Realm

– mobildatabasen med danske rødder og store ambitioner

Danske udviklere med amerikansk investeringskapital i ryggen vil ryste op i det mobile databasemarked med et helt nyt produkt.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]
Foto: Lars Bertelsen

"Realm is a mobile database: a replacement for SQLite and Core Data."

Sådan lyder den ambitiøse velkomst, hvis du besøger Realms website, realm.io.

Det ambitiøse grænser til storhedsvanvid, når du ved, at SQLite og Core Data er de mest anvendte løsninger til at gemme data på smartphones, tablets og andre embedded devices. SQLite regnes for den mest udbredte SQL-database, og Core Data er frameworket, som Apple stiller til rådighed for iOS- samt Mac OSX-programmører, så Objective C- og Swift-objekter kan gøres persistente. Det synes umiddelbart som en umulig opgave at erstatte de to etablerede løsninger.

Da Prosabladet kontakter en af de danske udviklere for at høre, om Realm har fået storhedsvanvid, lyder der først et grin, og så følger en forklaring:

– Vi har amerikanske investorer, og vi får at vide, at vi skal tænke stort. De går ikke efter de nemme mål. Ambitionsniveauet er højt. Målsætningen er, at hvis du skal skrive en app, der skal gemme data, så skal du tænke på Realm, lyder det fra Kenneth Geisshirt, der til daglig arbejder med at videreudvikle Realm i Founders House på Islands Brygge.

Realm har ganske rigtigt fået investeringskapital og opbakning fra nogle af teknologisektorens tunge investeringsfonde til at forfølge det ambitiøse mål. Hvad er det, der gør Realm så interessant?

Hurtigere database

– Vi prøver at få databasen til at køre hurtigere og gøre udviklingen nemmere for programmører, forklarer Kenneth Geisshirt.

Ifølge Realms egne benchmark-målinger er der tale om en hurtig database. Realm-queries er en faktor to hurtigere end SQLite-queries, mens Realm-counts er to en halv gange hurtigere end SQLite-counts i testopsætningen. Det er kun ved inserts, at SQLite er hurtigere end Realm. Core Data-frameworket, der ofte anvender SQLite som under-

Udspringer af Nokia RD

Idéen til en ny kompakt database opstod, da de to danskere Alexander Stigsen og Bjarne Christiansen arbejdede hos Nokias Research & Development i København, hvor de prøvede at presse så meget data-storage som muligt ind i små embedded devices. Via den amerikanske teknologi-inkubator Y Combinator fik de den første support i 2011, og i sommeren 2014 blev Realm så officielt lanceret.

liggende database, er væsentligt langsommere. Hemmeligheden bag den hurtige database findes i en C++-kerne, som blandt andet er baseret på en zero-copy-arkitektur, hvor CPU'en ikke skal bruge tid på at kopiere data fra et memory-område til et andet. Der er gjort meget i den stil for at optimere performance.

– Batterilevetiden får det bedre, hvis tingene kører hurtigere og anvender færre CPU-cykler, siger Kenneth Geisshirt.

Samtidig optimerer Realm anvendelsen af storage, så der kun lige akkurat anvendes det nødvendige antal bits til at gemme data.

– Vi gemmer mere optimalt end SQLite. Eksempelvis skal en boolean kun fylde en bit - ikke otte bits, som den gør i SQLite (hvilket skyldes, at SQLite ikke har en boolean-datatype, men anvender en int, red.). Det er specielt vigtigt for Android, da der er mange ældre low-end Android-mobiler med kun 512 MB, forklarer Kenneth Geisshirt.

Mens selve kernen i Realm er skrevet i C++, er det muligt at anvende Realm fra Objective-C og Swift på iOS-plattformen samt fra Java på Android-plattformen. iOS-API'et var det første til at blive lanceret og dermed også lidt længere fremme udviklingsmæssigt end Android, men med den >>

Målsætningen er, at hvis du skal skrive en app, der skal gemme data, så skal du tænke Realm, siger udvikler Kenneth Geisshirt.

stigende mængde Android-apps forventes Android-API'et at komme på højde med iOS-API'et.

Da det er den samme engine, der kører på alle platforme, er det enkelt at portere data mellem Android og iOS. Eksempelvis kan en Realm-datafil fra en iPhone anvendes til at generere Java-klasserne til Android.

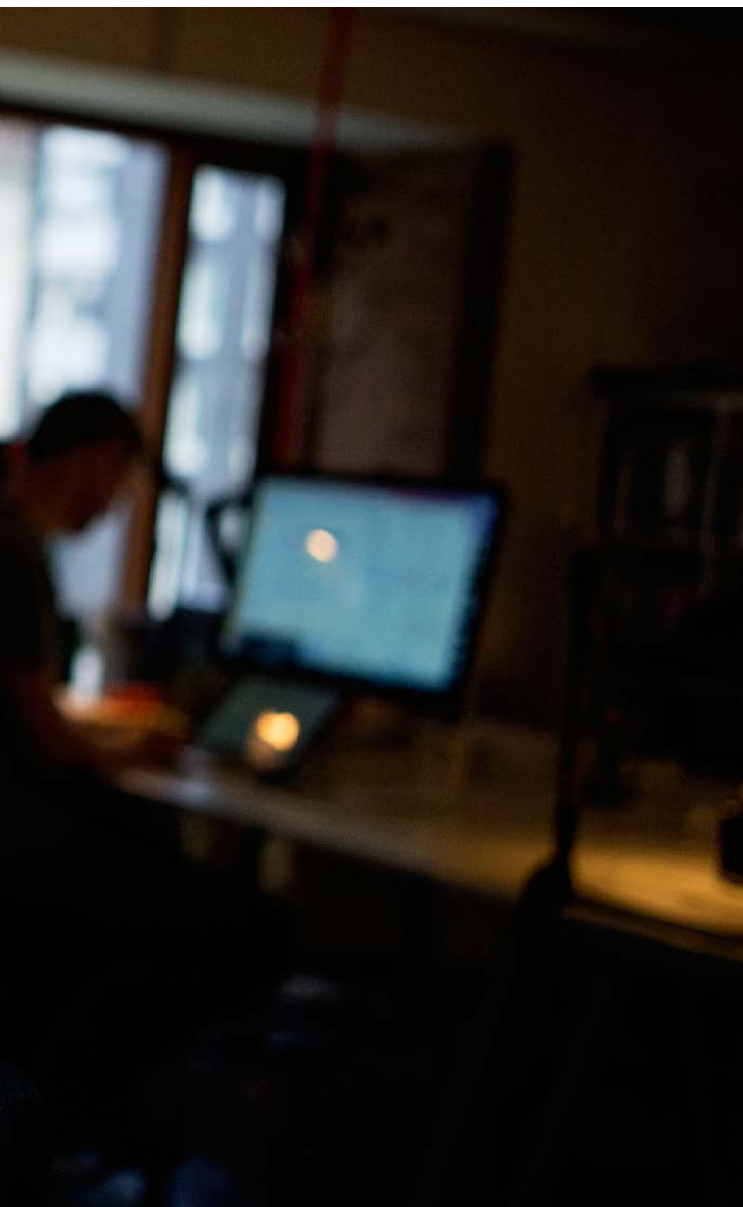
Foruden databasen og API'erne er der også en Realm-browser, som kan vise indholdet af en Realm-fil, men den kan ikke opdatere indholdet. Internt i Realm taler man om udvikling af andre værktøjer, eksempelvis en kommandolinje-editor, men der fokuseres indtil videre på kernefunktionaliteten.

– Vi har snakket om det, men der er altid andre ting, der kommer først, siger Kenneth Geisshirt.

Ud over den hurtigere database vil Realm også gøre det nemmere for udviklere at gemme deres objekter i objekt-orienterede sprog som Java, Swift og Objective-C.

– Der er en modsætning mellem den relationelle model i databasen og den objektorienterede model, som anvendes i programmeringssprog som Java og Objective-C. Vi løser den problemstilling: Skriv koden, som du vil, og så gemmer vi objekterne for dig, siger Kenneth Geisshirt.

Det lyder jo rigtigt nok, men alligevel er Prosabladets skribent skeptisk. Objekt-relational mapping har eksisteret i mange år, men ofte har SQL vist sig at være mere effektiv og give mulighed for mere avancerede dataforespørgsler for denne skribent. Den hurtige performance gør dog Realm mere interessant end eksempelvis Core Data, så der er absolut grund til at se nærmere på Realm, hvis du er mobiludvikler eller blot er interesseret i nye teknologier. Hvis du er særligt nysgerrig, har du mulighed for at se nærmere på koden bag Java, Swift og Objective-C API'erne, da det er open source. Selve C++-kernen er dog ikke open

source - endnu. Hvis du ikke kan vente på det, kan du søge et job hos Realm.

– Vi har svært ved at finde folk med de rette kvalifikationer, og som samtidig er interesseret i at arbejde i en start-up-virksomhed, siger Kenneth Geissshirt.

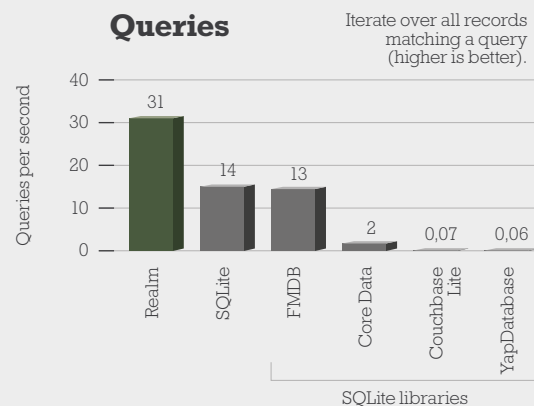
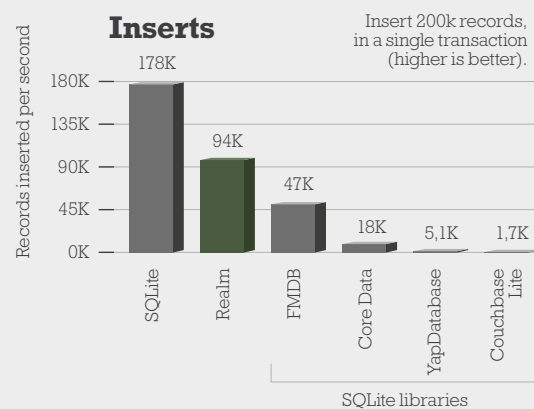
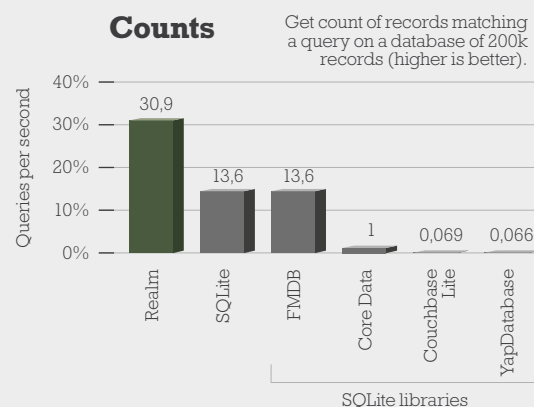
Kapitalindsprøjtning

I 2011 fik Realm den første support og anerkendelse, da Realm blev udvalgt af den amerikanske teknologi-inkubator Ycombinator som en af årets mest lovende start-ups. Siden er fulgt mere anerkendelse og venturekapital fra blandt andre Khosla Ventures, Andreessen Horowitz, Greylock, DST Ventures, Crunchfund og North Cap.

Realm kontra SQLite og Core Data

Du kan finde sammenligningen mellem Realm og SQLite samt Core Data på kortlink.dk/g76h. Se under sektionen "Fast". Kildekoden til testen kan hentes på kortlink.dk/g76n. Bemærk, at den oprindelige benchmark-test ikke anvendte compiled statements for SQLite. Målinger fra en ny benchmark-test, der anvender compiled statements, kan findes her: <http://kortlink.dk/g76q>.

Resultaterne fra den nye benchmark er refereret i artiklen og er afbildet i nedenstående tre figurer:

I forrige nummer af Prosabladet var vi på besøg på Statsbiblioteket i Aarhus og kiggede på digital bevaring af vores kulturarv, hvoraf det meste er født analogt og skal digitaliseres. I dette nummer besøger vi Rigsarkivets afdeling for Digital Bevaring og Oparbejdning i København, som tager sig af bevaring af data fra det offentlige, der er født digitalt.

Data fra det offentlige ender i

RIGSARKIVET

Rigsarkivet gemmer digitalt skabte data fra det offentlige, der har historisk eller retlig værdi. Har du mistet dit gamle eksamensbevis, kan folkene i Digital Bevaring og Oparbejdning også hjælpe.

Af Stig Andersen

[prosabladet@prosa.dk]

Fotos: Søren Holm/Chili

I den brede befolkning er Rigsarkivet formentlig bedst kendt for en uhyre populær julekalender og en meget omtalt tyverisag, hvor to mænd i perioden 2009-2012 stjal mindst 1.045 arkivalier fra henholdsvis det daværende Landsarkiv for Sjællands og Rigsarkivets læsesale.

Aktiviteterne på Rigsarkivet, som omfatter en hel række arkiver rundt om i landet, spænder dog vidt fra opbevaring af nogle af vort lands vigtigste historiske dokumenter til store digitaliseringsprojekter, som alle med interesse for slægtsforskning og dagliglivet i vores fælles fortid, nyder godt af. På det seneste har specielt digitaliseringen af værdifuldt historisk materiale som lægdsrullerne, som er fortegnelser over værnepligtige mænd fra 1789 til 1920, sønderjyske personregistre fra 1874 og frem, samt kirkebøger frem til 1960 fået en del omtale.

Der er dog andre væsentlige arbejdsområder, hvor medarbejderne måske har lidt større udfordringer med at fange borddamerne eller -herrens opmærksom, når

der skal svares på spørgsmålet "...og hvad arbejder du så med?". I Rigsarkivets afdeling for Digital Bevaring og Oparbejdning (DBO) arbejder en forholdsvis lille gruppe mennesker med at bevare digitale data fra offentlige myndigheder – primært statslige – som har pligt til at aflevere data, der har "historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere og myndigheder", som det hedder i "Statens Arkivers strategi for arkivering af digitalt skabte arkivalier".

I praksis betyder det, at afdelingen modtager harddiske – på det seneste også NAS på grund af den voksende datamængde - med arkiveringsversioner af data fra omkring 300 myndigheder, der typisk afleverer data hver femte år.

– Den danske forvaltning er jo i stigende grad digital, så datamængden, vi modtager, stiger støt, fortæller chefkonsulent Jan Dalsten Sørensen.

De afleverede data falder groft sagt i to kategorier: Dokumenter fra sags- og dokumenthåndteringssystemer (ESDH) samt data fra et stort antal registre og databaser indeholdende alt fra trafiktællinger til miljødata, herunder også systemer med personfølsomme data.

Eksamensbeviset kan oparbejdes

Hvis privatpersoner, forskere, advokater eller andre ønsker at bruge arkiveret materiale, skal de ansøge om det. DBO står for at stille en formidlingskopi til rådighed, hvis sagsbehandlingen ender med en tilladelse – det er "oparbejdningsdelen" af arbejdet i afdelingen.

Der kan være mange grunde til at ansøge om adgang til arkivmaterialet: Advokater kan have brug for at se referater fra udvalgsmøder i en offentlig myndighed i forbindelse med en retssag, privatpersoner kan have brug for at kunne dokumentere, at der er drevet virksomhed på en ejendom og søger indsigt i en ældre udgave af momsregistret, og så er der de måske lidt mere pudsige og private eksempler:

– Vi er sommetider ude for, at folk skal bruge et eksamensbevis, der er meget gammelt og måske fra en undervisningsinstitution, der ikke længere eksisterer. Så er det jo godt, at de kan få en kopi af os, fortæller Jan Dalsten Sørensen.

Det er dog endnu ikke de store mængder data, der bliver oparbejdet, primært fordi man ofte også kan få adgang til materialet hos den enkelte myndighed via loven om aktindsigt. Billedet vil dog ændre sig, efterhånden som myndighederne på deres egne systemer sletter de data, de har sendt til Rigsarkivet. Som udgangspunkt kan data indeholdende personfølsomme oplysninger - og det gælder for en meget stor del af data håndteret af DBO - ifølge Arkivloven tidligst gøres tilgængelige efter 75 år.

I Danmark er det den afleverende myndigheds opgave at producere en arkiveringsversion, der lever op til de krav til struktur og formater, som man har besluttet, giver de bedste forudsætninger for langtidsholdbar digital bevaring. Og myndighederne bør ikke være i tvivl om, hvad de skal aflevere, da vores tradition for regulering også slår igennem på dette område. Bekendtgørelse 1007 af 20. august 2010 fastlægger i stor detaljeringsgrad, hvad Rigsarkivet skal have.

Kort fortalt skal data afleveres i en relationel database, tekster i TIFF-format og eventuelle billeder, tegninger og lignende som JPEG2000. Derudover er der en række krav til indeksering og dokumentation af en aflevering. Hvis ikke afleveringen lever op til kravene, får myndigheden harddisken tilbage med besked om at prøve igen.

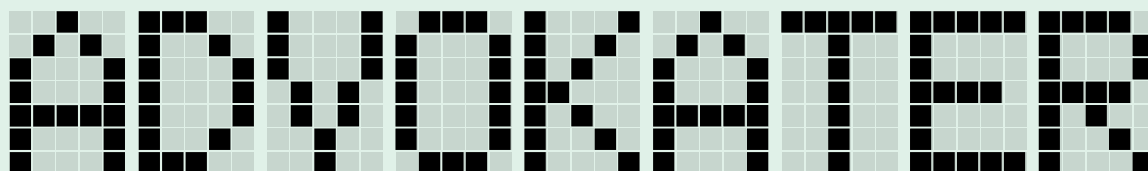
– Vi udfører en lang række tests på de data, vi modtager, og det sker ikke så sjældent, at vi må bede myndigheden om at producere en ny arkiveringsversion. Ofte er det på grund af nøglefejl i databasen, men det kan også være fejl i komprimeringsfaktoren på TIFF-filen eller manglende dokumentation af data i tabellerne, forklarer Jan Dalsten Sørensen.

Han tror, at de forholdsvis mange nøglefejl skyldes, at der i mange systemer ikke er implementeret referentiel integritet ned i selve databasen. Det er ikke nødvendigvis et problem for arbejdsgangene på det specifikke system, da man måske tager højde for det i applikationslaget, men det er et problem i forhold til digital bevaring.

– Det er helt afgørende, at vi kan gemme data og metadata i et systemuafhængigt format. På den måde sikrer vi, at vi også kan læse dem om mange år, siger Jan Dalsten Sørensen.

De digitale arkivaliers

Af Stig Andersen

[prosabladet@prosa.dk]

Foto: Stig Andersen

Anders Bo Nielsen og René Mittå har arbejdet med digital bevaring på Rigsarkivet i henholdsvis 17 og 18 år, og engagementet er tydeligvis intakt.

– Det betyder klart noget, at vores arbejde tjener, hvad man kunne kalde et højere formål. Jeg vil til hver en tid være "arkivaliets advokat", forstået på den måde, at jeg lægger stor vægt på, at ledelsen bliver klædt på til at træffe beslutninger om vores digitale bevaring, eksempelvis hvad angår antallet af arkiveringskopier, siger René Mittå, specialkonsulent og udvikleren bag stort set alle de værktøjer, der i dag anvendes til test og bevaring i DBO, Rigsarkivets afdeling for Digital Bevaring og Oparbejdning.

Anders Bo Nielsen, chefkonsulent, peger på et for ham meget vigtigt aspekt ved digital bevaring af data fra den offentlige forvaltning.

– Det er utroligt spændende at arbejde i et domæne, hvor man er med til at bevare en vigtig del af vores fælles historie, men derudover ser jeg også et meget vigtigt demokratisk aspekt i, at vi gennem den digitale bevaring har en mulighed for kontrol af vores forvaltning, også efter at materialet er blevet slettet hos de enkelte myndigheder, siger han.

Standardisering hos afsenderen

Engagementet slår også igennem på det mere it-faglige område. En central del af arbejdet i DBO er at sikre, at

I Rigsarkivets afdeling Digital Bevaring og Oparbejdning håndterer man datasæt fra omkring 300 myndigheder. Fra venstre chefkonsulent Anders Bo Nielsen, specialkonsulent René Mittå og chefkonsulent Jan Dalsten Sørensen.

Optiske medier til digital bevaring

Rigsarkivet har i forhold til de fleste andre arkiver i ind- og udland foretaget et lidt usædvanligt valg med hensyn til lagermedier for digital bevaring. Ud over en kopi på disk i Bitmagasinet på Statsbiblioteket i Aarhus bliver der skabt en kopi på LTO-bånd og en på dvd, der bliver placeret i sikrede magasiner på henholdsvis Slotsholmen og Kalvebod Brygge.

– Det er en del af strategien for distribueret digital bevaring, at vi har kopier på forskellige typer medier - i vores tilfælde på disk, LTO-bånd og dvd. Vi er jo i et domæne, hvor man godt må være lidt hysterisk, så selvom der måske ikke er den store fare for, at vi bliver ramt af en solstorm, så er et optisk medie jo at foretrække frem for et magnetisk i den situation, forklarer René Mittå, specialkonsulent i DBO, Rigsarkivets afdeling for Digital Bevaring og Oparbejdning.

Han fortæller, at man fra starten valgte at bygge en stor viden op internt om optiske medier og har baseret de efterhånden meget detaljerede tests på den viden.

– Med de optiske medier har vi også haft et værn mod den dalende kvalitet af magnetiske lagermedier, vi har set på nogle tidspunkter i historien, ligesom vi har været beskyttet mod pludseligt opstående leveringsproblemer af harddiske, som vi oplevede det i forbindelse med tsunamien i 2004, siger han og fortsætter:

– Rent økonomisk har prisen pr. lagret byte på optiske medier været ok, men det har ændret sig på det seneste, ligesom kapacitetsudviklingen slet ikke har kunnet følge med de magnetiske lagermedier. Vi regner med på et tidspunkt at skifte dvd ud med Blu-ray.

Workflow

Workflowet i afdelingen for Digital Bevaring og Oparbejdning køres ud fra principperne i OAIS (Reference Model for an Open Archival Information System) og i en infrastruktur, der helt bevidst er bygget meget enkelt op. Målet er at få data ind og gemt, men ikke at dele data. Det meste køres derfor lokalt på et relativt lille antal pc'er, og workflow'et er i høj grad håndholdt.

- Disk sættes i maskine, og data testes (virus, kontrolsum, dataintegritet, formater og så videre)
- Når man har en korrekt arkiveringsversion, tages disken ud og sættes i den maskine, der driver "brænderstationen". Der genereres et ISO-image, som gemmes i to kopier på dvd og LTO.
- Derefter overføres en krypteret version af ISO-imaget til Statsbiblioteket i Aarhus fra en maskine med netadgang. Dette image lægges i Bitmagasinet.
- dvd'erne og LTO-bånd transporteres til sikrede magasiner på Rigsarkivets lokationer på henholdsvis Slotsholmen og Kalvebod Brygge.

Formater og lagermedier

Bekendtgørelse 1007 af 20. august 2010 fastlægger ret detaljeret struktur, formater og dokumentation af den arkiveringsversion, som myndighederne skal aflevere til Rigsarkivet.

Kravene lægger sig tæt op ad SIARD (Software Independent Archiving of Relational Databases), som er en model udviklet af det schweiziske nationalarkiv. Hovedprincipperne i modellen er:

- bevar information, ikke repræsentation
- bevar kun primære data, ikke selve koden
- bevar databasetabeller og deres relationer. Data skal afleveres i en relationel database. Tekst skal afleveres som TIFF. Billeder, tegninger og lignende som JPEG2000

Se mere information inklusive Bekendtgørelse 1007 på Rigsarkivets hjemmeside sa.dk

arkiveringsversionen af data fra myndighederne lever op til en række formelle krav, der gør data langtidsholdbare. René Mittå har været med til at udvikle et testværktøj ved navn ADA, som afdelingen anvender på de afleverede data.

– Vi har også stillet ADA til rådighed for de afleverende myndigheder. Hvis man brugte det konsekvent på den arkiveringsversion, man har pligt til at aflevere til os, burde det i virkeligheden ikke være nødvendigt at sende diske tilbage på grund af fejl, siger han.

I nogle lande er det en central myndigheds ansvar at normalisere meget forskelligartede typer data fra de enkelte myndigheder. Ifølge Anders Bo Nielsen bør det dog være afsenderen, der skal stå for det.

– Det er klart mest effektivt, hvis standardiseringen af data sker ved kilden, ikke mindst fordi det er der, man bedst kan etablere den rigtige datastruktur, siger han.

Selvom der skal afleveres arkiveringsversioner fra et meget stort antal ESDH-systemer i den offentlige administration, så er der tilsyneladende ikke endnu et egentligt modul eller produkt, der gør det på en standardiseret måde.

– Jeg er sikker på, at der i forhold til de mest udbredte ESDH-systemer er udviklet en metodik til at generere arkiveringsversioner af data, men det er klart vores indtryk, at det stadig foregår lidt ad hoc. Forklaringen er jo nok, at arkivering sker lidt på bagkanten af det, der funktionsmæssigt er kernen i et ESDH-system, siger Anders Bo Nielsen.

Husk at få holdt hele din ferie

Ferieåret slutter den 30. april. Så har du optjent ferie til gode, er det nu, du skal til at lægge planer, hvis du skal nå at få den afviklet.

Af Anne Grethe Hansen, regionsleder, Min A-kasse,
[agh@prosa.dk]

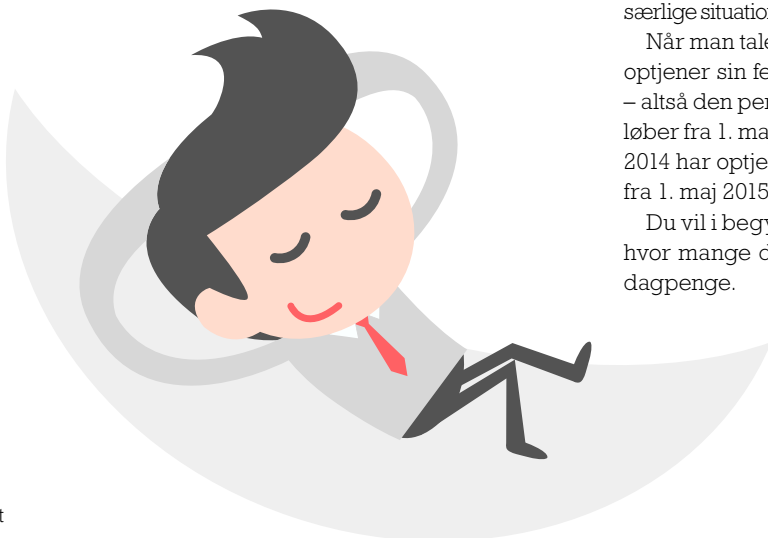
Som ledig har du – ligesom alle andre – ret til at holde ferie. Ferien skal være afholdt inden 1. maj, så jeg vil anbefale, at du snarest får tjekket, om du har ferie til gode.

Finansieringen af ferie kan ske fra to steder. Hvis du er ledig fra en lønmodtagerstilling, vil du have optjent feriepenge hos din tidligere arbejdsgiver. De penge er sat ind på Feriekonto, så her kan du nemt se, om du skulle have penge tilbage til at afholde ferie for. Når du vælger at holde ferie, skal du give jobcenteret besked mindst 14 dage før, ferien afholdes. Herefter skal du logge ind på Feriekonto og udfylde en ansøgning om at få dine feriepenge udbetalt. Du må også meget gerne kontakte os.

Det er som nævnt Feriekonto, der udbetaler dine opsparede feriepenge og giver dig besked om eventuelle restdage. Du behøver ikke holde alle feriedage på en gang. Ferien skal dog være afholdt inden 1. maj, hvor et nyt ferieår starter.

Feriedagpenge

Du optjener også ret til feriedagpenge i din ledighedsperiode. Når du ansøger om feriedagpenge i a-kassen via vores selvbetjening, skal du være opmærksom på, at blanketten er forudfyldt i rubrikken "egen optjent ferie" med op til 25 dage. Altså de dage du må have optjent hos en arbejdsgiver og får udbetalt af Feriekonto. Hvis det ikke er korrekt, skal du rette tallet i rubrikken til det korrekte antal egne optjente feriedage.

Vigtigt om ferie

Husk, at man optjener sin ferie i løbet af et kalenderår, men at ferieåret – altså den periode hvori den optjente ferie skal afholdes – løber fra 1. maj til 30. april. Det vil sige, at du i kalenderåret 2014 har optjent de feriepenge, som du kan holde ferie for fra 1. maj 2015 til 30. april 2016.

Hvis du blev ledig i 2014, har du typisk ret til både feriepenge fra en arbejdsgiver og fra a-kassen. Du skal bruge feriepengene fra arbejdsgiveren først, inden du søger om feriedagpengene fra os. Da egen optjent ferie skal afholdes, før vi kan udbetale feriedagpenge, er det også vigtigt, at du oplyser, hvornår du har afholdt din egen optjente ferie – altså de perioder, hvor du typisk har fået udbetalt feriepenge fra Feriekonto. Feriedagpenge svarer beløbsmæssigt til dagpenge og udbetales af os. Når du efterfølgende skal indsende dit dagpengekort, markerer du de dage, du har holdt ferie, med et "F".

Ingen penge i hånden

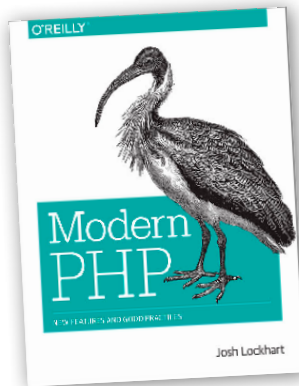
Feriedagpenge udbetales kun ved egentlig ferieafholdelse. Du kan ikke få pengene udbetalt, hvis du ikke har mulighed for at holde ferie. Det er kun feriepenge fra en arbejdsgiver, der i særlige situationer kan udbetales, selvom ferien ikke er afholdt.

Når man taler om ferie, er det vigtigt at huske på, at man optjener sin ferie i løbet af et kalenderår, men at ferieåret – altså den periode hvori den optjente ferie skal afholdes – løber fra 1. maj til 30. april. Det vil sige, at du i kalenderåret 2014 har optjent de feriepenge, som du kan holde ferie for fra 1. maj 2015 til 30. april 2016.

Du vil i begyndelsen af april modtage besked fra os om, hvor mange dage i 2014 du har optjent med ret til feriedagpenge.

Bøger med rabat

til PROSA-medlemmer

Modern PHP New Features and Good Practices

Josh Lockhart
ISBN 9781491905012

PHP is experiencing a renaissance, though it may be difficult to tell with all of the outdated PHP tutorials online. With this practical guide, you'll learn how PHP has become a full-featured, mature language with object-orientation, namespaces, and a growing collection of reusable component libraries. Author Josh Lockhart—creator of PHP The Right Way, a popular initiative to encourage PHP best practices—reveals these new language features in action. You'll learn best practices for application architecture and planning, databases, security, testing, debugging, and deployment. If you have a basic understanding of PHP and want to bolster your skills, this is your book.

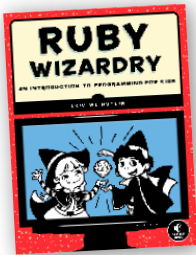
Vejl. pris 266,-

Du sparer 20%

TILBUD 212,-

Ruby Wizardry: An Introduction to Programming for Kids

Eric Weinstein
ISBN 9781593275662

The Ruby programming language is perfect for beginners: easy to learn, powerful, and fun to use! But wouldn't it be more fun if you were learning with the help of some wizards and dragons? Ruby Wizardry is a playful, illustrated tale that will teach you how to program in Ruby by taking you on a fantastical journey. As you follow the adventures of young heroes Ruben and Scarlet.

Vejl. pris 259,-

Du sparer 20%

TILBUD 207,-

JavaScript Cookbook, Programming the Web, 2nd Edition

Shelley Powers
ISBN 9781491901885

Problem solving with JavaScript is a lot trickier now that its use has expanded considerably in size, scope, and complexity. This cookbook has your back, with recipes for common tasks across the JavaScript world, whether you're working in the browser, the server, or a mobile environment. Each recipe includes reusable code and practical advice for tackling JavaScript objects, Node, Ajax, JSON, data persistence, graphical and media applications, complex frameworks, modular JavaScript, APIs, and many related technologies.

Vejl. pris 446,-

Du sparer 20%

TILBUD 356,-

Arduino: A Quick-Start Guide, 2nd Edition

Maik Schmidt
ISBN 9781941222249

Arduino is an open-source platform that makes DIY electronics projects easier than ever. Gone are the days when you had to learn electronics theory and arcane programming languages before you could even get an LED to blink. Now, with this new edition of the bestselling Arduino: A Quick-Start Guide, readers with no electronics experience can create their first gadgets quickly. This book is up-to-date for the new Arduino Zero board, with step-by-step instructions for building a universal remote, a motion-sensing game controller, and many other fun, useful projects.

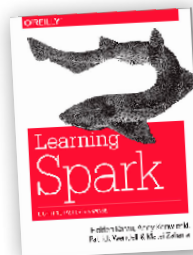
Vejl. pris 299,-

Du sparer 20%

TILBUD 239,-

Learning Spark Lightning-Fast Big Data Analysis

Holden Karau, Andy Konwinski, Patrick Wendell, Matei Zaharia
ISBN 9781449358624

Data in all domains is getting bigger. How can you work with it efficiently? This book introduces Apache Spark, the open source cluster computing system that makes data analytics fast to write and fast to run. With Spark, you can tackle big datasets quickly through simple APIs in Python, Java, and Scala. Written by the developers of Spark, this book will have data scientists and engineers up and running in no time. You'll learn how to express parallel jobs with just a few lines of code, and cover applications from simple batch jobs to stream processing and machine learning.

Vejl. pris 352,-

Du sparer 20%

TILBUD 281,-

FACTUM BOOKS

Få 20% rabat hos FACTUM BOOKS
- følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk
og få rabat på bøgerne.

Halmstedgade 6 · 8200 Aarhus N · Tel. 89 37 35 95 · info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

[VEST]

Continuous Delivery warstories

Udgangspunktet er praktiske erfaringer. Få fif til, hvordan du selv kan komme i gang med Continuous Delivery i din organisation.

OPLÆGSHOLDER

Allan Ebdrup har 16 års erfaring i it-branchen, som it-arkitekt, technical lead og team lead.

AARHUS

DATO Torsdag den 26. marts kl. 17.30-21.00

STED PROSA Aarhus
Søren Frichs Vej 38M
8230 Aabyhøj

AALBORG

DATO Torsdag den 21. maj kl. 17.30-21.00

STED Cassiopeia
Selma Lagerlöfs Vej 300
9220 Aalborg Ø

[AALBORG]

HOW TO GET INVOLVED OG VERSIONS-STYRING

Mange projekter inden for fri eller open source software drives som offentlige projekter. Hvordan får du folk til at bidrage til og bruge dit program? Og hvordan opbygger du selv et sundt community? Versionsstyring handler også om at kunne arbejde på mange ting samtidig og om at styre arbejdsgange som udvikling, klargøring, test, release, support og hotfixes.

OPLÆGSHOLDER

Carsten Agger arbejder for Magenta, som bl.a. arbejder med BibOS – det Ubuntu-system, bibliotekerne i Aarhus bruger til deres publikums-PC'er.

DATO Tirsdag den 14. april kl. 17.00-20.30

STED Cassiopeia
Selma Lagerlöfs Vej 300
9220 Aalborg Ø

[AARHUS]

Node.js warstories

Node.js er JavaScript på serveren.

Hør blandt andet om:

- Introduktion til Node.js web-frameworket express
- Monkey patching brugt i praksis (det gør du kun i et dynamisk sprog som JavaScript)
- "Node-filosofien" – om små genbrugelige moduler
- Hvordan events of streams gennemsyrer udviklingen i Node.js
- Den logiske arkitektur og designvalg vi har taget i vores forretningslogik i Node.js
- Vedligeholdelsesvenlig kode og arkitektur (micro services)
- Hvorfor låste vores servere fuldstændig og svarede ikke?

OPLÆGSHOLDER

Allan Ebdrup har 16 års erfaring i it-branchen og har de sidste 3 år arbejdet med MongoDB og Node.js.

DATO Torsdag den 30. april kl. 17.30-21.00

STED PROSA Aarhus
Søren Frichs Vej 38M
8230 Aabyhøj

[KØBENHAVN]

Essentielle værktøjer for det **AGILE TEAM**

Er du kommet i gang med agile metoder, men føler du mangler nogle effektive værktøjer? Eller vil du gerne klædes ordentlig på, inden du kaster dig ud i den agile verden? Eller føler du, I er gået lidt i stå i jeres tiltag med agil produktudvikling? Så kom til dette café-møde og få et overblik over, hvilke værktøjer du bør have i din agile værktøjskasse, hvorfor disse værktøjer er vigtige, og hvornår du skal bruge hvilke. Vi kigger på tekniske værktøjer såsom automatiseret test og feature toggles, men også på proces-teknikker som produktejerskab og WIP-limits.

OPLÆGSHOLDER

Nino Stokbro Ag er partner og agile-lean konsulent i BestBrains med mange års praktisk erfaring som udvikler og arkitekt.

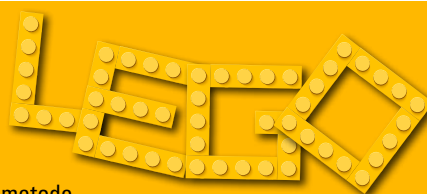
DATO Tirsdag den 31. marts kl. 17.30-20.00

STED PROSA København
Vester Farimagsgade 37A
1606 København V

[KØBENHAVN]

LÆR KANBAN MED

Leg med LEGO og bliv indført i principperne til den populære agile KANBAN-metode.

Kom og oplev, hvad flaskehalse og uklare opgaver betyder for en udviklingsproces og reflekter over, hvordan vi kan bruge Kanban i hverdagen til at forbedre og styrke samarbejdet i teams. Vi får bygget masser af LEGO og har det sjovt, men får også værdifuld indsigt i, hvad det vil sige at etablere og forbedre et flow.

OPLÆGSHOLDER

Bent Jensen er partner og ledelseskonsulent i BestBrains.

DATO Torsdag den 26. marts kl. 17.30-21.00

STED PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

[KØBENHAVN]

Introduktion til **AngularJS**

Kom og få en introduktion til, hvordan man kan lave single page apps med det populære AngularJS framework. Vi ser på, hvordan AngularJS muliggør at designe web-applikationer, der følger traditionelle designmønstre ved brug af HTML5, CSS3 og JavaScript. Vi ser også på, hvordan man via AngularJS kan hente data fra en REST service og vise dette i brugergrænsefladen.

DELTAGERKRAV

- Kendskab til HTML, DOM og CSS
- Fortrolighed med Javascript

OPLÆGSHOLDERE

Jens Nerup og Flemming Bregnvig er begge erfarne softwareudviklere og har gennem de sidste 20 år udviklet alt fra embeded software til store enterprisesystemer. De har stor passion for nye sprog, platforme og elsker nye udfordringer.

DATO Torsdag den 7. maj kl. 17.30-21.00

STED PROSA København
Vester Farimagsgade 37A,
1606 København V

[KØBENHAVN]

KOM I GANG

med it-karrieren

Bliv klædt på til arbejdsmarkedet på en inspirationsaften for it-studerende og nyuddannede.

MØD EKSPERTERNE

IT-REKRUTTERINGSKONSULENTEN: DET KIGGER ARBEJDSGIVERNE EFTER

Natalia Anna Suchcicka, Maersk Line Human Resources, fortæller, hvordan du adskiller dig fra de øvrige kandidater.

KARRIERERÅDGIVEREN: SÅDAN FÅR DU DIT FØRSTE JOB

Lotte Colberg, PROSAs karriererådgivning, giver råd til, hvordan du jobsøger effektivt.

PROSA-JURISTEN: UNDGÅ AT BLIVE SNYDT OG FÅ EN HØJ LØN

Lisa Dalsager, PROSA, gør opmærksom på farer i din forhandling af løn og kontrakt.

A-KASSE-VEJLEDEREN: SÅDAN FÅR DU DAGPENGE AT LEVE FOR

Gitte Retien, PROSAs A-kasse, sætter dig ind i, hvordan du bliver berettiget til dagpenge.

Få svar på alle dine spørgsmål og mød andre it-studerende på vej ud på jobmarkedet. Ordstyrer: Bo Sune Christensen, konsulent, PROSA.

DATO Tirsdag den 24. marts kl. 17.00-20.00

STED PROSA København
Vester Farimagsgade 37A
1606 København V

[KØBENHAVN]

Facebook-strategi & værktøjer på sociale medier

Få konkret og praktisk viden om Facebook som kommunikations- og marketingredskab og sparring på, hvordan du kan bruge mediet strategisk til din fordel.

HVAD FÅR DU MED HJEM?

- forståelse for forudsætningerne for succes på Facebook
- styr på Facebook-strategiprocessen i virksomheden
- praktiske guidelines til at arbejde med Facebook
- indblik i annoncering på Facebook
- praktiske eksempler og sparring, der giver rig mulighed for selv at komme til orde

OPLÆGSHOLDER

David Ledstrup er rådgiver hos Bigum&Co, som hjælper virksomheder med at opnå bedre kunderelationer, større synlighed og øget salg via digitale medier. David rådgiver og kører kampagner for en række virksomheder og organisationer samt underviser dagligt i online markedsføring og digital kommunikationsstrategi.

DATO Onsdag den 22. april kl. 17.00-20.00

STED PROSA København
Vester Farimagsgade 37A
1606 København V

PROSA

Forbundet af IT-professionelle • Association of IT Professionals • prosa.dk

København – Forbund og Min A-kasse

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15 Tlf.: 33 36 41 41
mandag dog kl. 10-15 Fax: 33 91 90 44

Flere oplysninger på www.prosa.dk

Aarhus

Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj

Kontortid: kl. 10-15

Odense

Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

E-mail:

medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

Niels Bertelsen Formand

Direkte: 33 36 47 67
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen Næstformand

Direkte: 87 30 14 05
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hj@prosa.dk

Mikkel Nonboe Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 47
Mobil: 42 31 82 89
E-mail: mno@prosa.dk

Morten Rønne Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 21
Mobil: 27 10 78 86
E-mail: mbr@prosa.dk

Carsten Larsen Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 98
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

PROSA/CSC

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS

Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 29 23 41 14

PROSA/OFFENTLIG

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD

Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST

Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

Af Kurt Westh Nielsen
Redaktør
[kwn@prosa.dk]

Kan den opdateres?

Min mere end 10 år gamle digitale lydoptager vil jeg "modde" til noget mere moderne. Hjælp gerne til med gode råd.

I Las Vegas i starten af dette årtusinde indkøbte jeg en digital harddiskoptager i min størrelse. Dengang var det noget af det absolut mest hotte til lydoptagelser, som lod sig købe for penge.

Det sydkoreanske firma iRiver havde frigivet verdens første helt digitale bærbare enhed, iHP-120. Den rummede vanlige mikrofonindgange, analog line-indgang og ikke mindst en fiberoptisk digitalindgang, som gjorde det muligt at indspille direkte fra digitale kilder.

Ret vildt at tænke på nu om dage, hvor man ikke finder de digitale muligheder overhovedet på consumer-markedet for optageudstyr. Baggrunden for den fattigdom kender jeg ikke præcist, men jeg har ikke svært ved at forestille mig, at en international gentlemanaftale mellem musikbranchen og hardwareproducenterne kunne ligge bag.

Ægte hifi-kvalitet

Men det ser nemt ud at tilslutte mit aldrende optageapparat til den digitale lydudgang på min nyindkøbte Bluesound-streamer. Den afspiller indhold fra Wimp-musiktjenesten i hifi-kvalitet og frister med det røde lys fra den digitale udgang.

Min gamle iHP-120 rummer noget godt og noget skidt. Det gode er, at jeg har udskiftet den originale firmware med open source-projektet Rockbox' langt bedre firmware, som skulle gøre en harddiskopgradering mulig. Og det er netop den larmende harddisk på sølle 20 GB, som har et alderdomsproblem. Desuden er det ikke godt, at den bruger meget strøm og larmer igennem på optagelser med den indbyggede mikrofon.

I 2003 var iHP120 verdens eneste consumer-lydoptager med optisk digitalindgang. Nu er tiden kommet til en overhaling.

Min Google-research efter en kur for iHP-120 har dog indtil videre båret frugt: Det er en dårlig idé at udskifte harddisken med hukommelseskort. Man skal bruge en SDD, der er pin-kompatibel med den gamle harddisk, som beskrevet i Rockbox-forummet. Nu er ordren på en 128GB-

disk og en påkrævet usb-konverter, som skal anvendes til at forberede den nye disk med formattering og kopiering via en pc, sendt af sted til Amazon. Så jeg glæder mig til at gå i gang med projekt "digitaloptager anno 2015" og brug af en Torx t5-skruetrækker. Hvis du har beslægtede erfaringer, gode råd eller kommentarer til mit lille projekt, så øs gerne ud af dem, inden jeg vender tilbage med nyt, når pakkerne lander i Danmark.

DANMARK

PP

Sorteret magasinpost MMP
ID-nr. 42091

Afsender: PortoService, Fabriksvej 6, 9490 Pandrup

Synspunkter på denne bagside er ikke nødvendigvis udtryk for PROSAs holdning.

Ændringer vedr. abonnement ring venligst 3336 4141 eller e-mail til: bladservice@prosa.dk